

Kotimaisten kielten tutkimuskeskus

Toimintakertomus

2010

Sisällys

1. Johdon katsaus 3
 2. Vaikuttavuus 5
 3. Toiminnallinen tehokkuus 7
 - 3.1 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus 7
 - 3.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus 7
 - 3.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus 8
 4. Tuotokset ja laadunhallinta 9
 - 4.1 Kielentutkimus 12
 - 4.2 Suomen ja ruotsin kielen huolto 15
 - 4.3 Tietohuolto 17
 - 4.4 Vähemmistökielet 19
 5. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen 21
 - 5.1 Henkilöstö 21
 - 5.2 Työhyvinvointi ja työsuojelu 22
 6. Tilinpäätösanalyysi 22
 7. Sisäisen valvonnan arviointi 23
- Julkaisut 2010 24

Kotimaisten kielten tutkimuskeskus 2011

Toimitus Ritva Paananen ja Sirkka Rautoja
Julkaisuluettelo Anna-Liisa Kristiansson
Kannen kuva Ritva Paananen

1. Johdon katsaus

Kotimaisten kielten tutkimuskeskus (Kotus) on valtion asiantuntijalaitos, joka toimii kotimaisten kielten aseman turvaamiseksi ja käytön edistämiseksi. Tutkimuskeskus tarkastelee kieltä tutkimuksellisesta näkökulmasta ja toteuttaa tältä pohjalta yhteiskunnallista palvelutehtäväänsä.

Kotus toimii kielipoliittisena asiantuntijana ja on kielenhuollossa ainoa virallinen toimija Suomessa. Kotus tarjoaa monipuolisesti kielenhuollon palveluja ja tuottaa tutkijoiden ja suuren yleisön käyttöön sanakirjoja. Kotus seuraa sanaston uudistumista ja kehittymistä ja pitää yllä laajaa ajankohtaista sanastotietokantaa. Tämän tietokannan pohjalta laaditaan *Kielitoimiston sanakirjaa*, joka toimii kirjakielen sanaston kodifioinnin pohjana. Kotus tutkii hankkeissaan yhteiskunnan toiminnan kannalta merkityksellisiä aineistoja, kuten viranomaistekstejä ja kansalaisten vuorovaikutusta viranomaisten kanssa. Kotus on merkittävä kieliaineistojen ja arkistojen ylläpitäjä.

Toiminnan suuntaviivoja vuonna 2010

Suomalainen tutkimusjärjestelmä on viime vuosina kokenut suuria muutoksia. Myös Kotuksen tehtäviä ja roolia tutkimusjärjestelmän osana ja koko yhteiskunnassa on tarkasteltu. Opetus- ja kulttuuriministeriö asetti vuoden 2008 lopussa työryhmän, jonka tehtävänä oli ”määrittellä Kotuksen ydintehtävät ja ottaa määrittelyssään huomioon sektoritutkimuksen rakenteiden uudistaminen ja tuottavuusohjelma, ehdottaa Kotuksen nykyisen toiminnan rakenteellista uudistamista siten, että kansallis- ja vähemmistökielten huolto Suomessa turvataan sekä ehdottaa tarvittavia säädösmuutoksia, rahoitusjärjestelyitä ja henkilöstövoimavaroja”. Työryhmä työskenteli professori Fred Karlssonin johdolla, ja siinä oli 16 jäsentä Kotusta lähellä olevista instituutioista, opetus- ja kulttuuriministeriöstä ja Kotuksesta. Työryhmä luovutti muistionsa opetusministeri Henna Virkkuselle 13.1.2010.

Vuonna 2010 on jatkettu suunnitelmien mukaista toimintaa ja sopeutettu toimintaa Kotus-ryhmän ehdotusten mukaisesti muutoksiin. Tuntuvin muutokset koskevat henkilötövuosien siirtoa yliopistoihin, historiallisten sanakirjojen toimitustyötä, tutkimusta sekä kirjaston osan siirtämistä. Ehdotusten mukaan Kotuksesta siirtyy 11 henkilötövuotta yliopistoihin vuonna 2012, murre-sanakirjojen toimitustyötä nopeutetaan ja *Vanhan kirjasuomen sanakirjan* toimittaminen keskeytetään. Sanakirjat julkaistaan sähköisessä muodossa verkossa. Kotuksen toimintoista siirrot kohdistuvat erityisesti vähemmistökielten tutkimukseen ja huoltoon sekä suomen ja suomalais-ugri-kielten tutkimukseen. Siirtoja valmistellaan vuoden 2011 aikana opetus- ja kulttuuriministeriön nimittämässä ryhmässä.

Kotus laati syksyllä 2010 uuden, vuoteen 2015 ulottuvan strategian, jossa on otettu huomioon tulevat muutokset. Strategian mukaan Kotuksen ydintoiminnot ovat kielipoliittinen asiantuntijuus, kielenhuolto ja siihen liittyvä tutkimus, sanakirjatyö sekä aineistojen ja arkistojen ylläpito ja kehittäminen.

Viime vuodet ovat olleet jatkuvien arviointien, selvitysten ja tuottavuusvaateiden aikaa. Tuottavuusohjelma on vaikuttanut niin, että useaan vuoteen ei ole voitu rekrytoida uutta vakinaista henkilöstöä. Tämä vääristää ikärakennetta ja jäykistää toimintaa, kun uusia työntekijöitä ja erityisesti nuoria ei voida palkata. Kotuksen tulevaisuuden kannalta tällainen tilanne ei ole hyvä. Paineiden keskellä on kuitenkin kyetty saavuttamaan hyviä tuloksia. Tilannetta on helpottanut se, että henkilöstö on ammattitaitoista ja työhönsä sitoutunutta.

Tavoitteet saavutettiin hyvin

Kotus on pystynyt saavuttamaan tavoitteensa varsin hyvin lähes kaikilla toiminnan alueilla vakinaisen henkilöstön vähenemisestä huolimatta. Toiminnan tuloksellisuutta on vuonna 2010 seurattu entiseen tapaan kolmella tulosalueella: kielitutkimuksessa, kielenhuollossa ja tietohuollossa. Kaikkiaan kotulaisten panos omalla tieteenalalla ja yhteiskunnassa on monin tavoin merkittävä. Aktiivisesta verkostoitumisesta kertovat esitelmät ja muut asiantuntijatehtävät, joita oli enemmän kuin edellisinä vuosina. Kotuksen ja median yhteistyö oli kiinteää.

Toimintavuonna *Suomen murteiden sanakirjan* ja *Ordbok över Finlands svenska folkmål* -sanakirjan sekä *Vanhan kirjasuomen sanakirjan* toimittamista jatkettiin ja ryhdyttiin suunnittelemaan sanakirjojen sähköistä julkaisemista. Jatkettiin myös *Kielitoimiston sanakirjan* seuraavan version toimitustyötä, ja

muuta verkossa olevia sanakirjoja ja sanastotietokantoja päivitettiin. *Vogulin sanakirjan* käsikirjoitus eteni tarkistusvaiheeseen. Sanakirjarintamalla tapahtui siten paljon, vaikka vuonna 2010 ei julkaistu sanakirjoja.

Itämerensuomalaisen kielikartaston kolmas ja viimeinen osa ilmestyi loppuvuodesta. Näin saatiin valmiiksi suomen ja sen lähisukukielten sanavaroja monipuolisesti esittelevä kielikartasto, jota on tehty yhteistyössä virolaisen Eesti Keele Instituutin sekä venäläisen Karjalan tutkimuskeskuksen kielen, kirjallisuuden ja historian instituutin kanssa.

Kotuksen tutkimushankkeissa kiinnitettiin huomiota yhteiskunnan tarpeisiin, mitä osoittavat esimerkiksi tutkimus- ja koulutusyhteistyö Kelan kanssa sekä uuden säädöskielen tutkimushankkeen käynnistäminen. Lisäksi on tutkittu muun muassa Helsingin kielimuotoja ja nimistöä sekä murteiden lauseoppia.

Suomen ja ruotsin asemaa ja ylipäätään äidinkielten asemaa on pidetty esillä aktiivisesti kansallisissa työryhmissä, pohjoismaisessa yhteistyössä ja Euroopan kielentutkimuslaitosten verkostossa. Tiivistä yhteistyötä on tehty valtionhallinnon, erityisesti oikeusministeriön ja valtioneuvoston kanslian kanssa. Nimistönhuollossa osallistuttiin aktiivisesti YK:n paikannimityöhön, ja EU:n kieliasioissa Kotuksen tutkijat toimivat yhteistyössä ministeriöiden ja EU-elinten kanssa. Suomen ja ruotsin kielen huollon suosituksia ja kielitietoutta tarjottiin yhä enemmän Kotuksen verkkopalvelussa, ja suomen ja ruotsin kielen koulutus oli jälleen merkittävä osa Kotuksen työtä.

Kotuksessa ylläpidetään ja kehitetään kansallisesti merkittävää aineistoinfrastruktuuria, jollaiseksi Kotuksen kieliaineistot on arvioitu opetus- ja kulttuuriministeriön teettämässä kartoituksessa. Kotus on mukana Finnish Language Resource Consortium (FIN-CLARIN) -hankkeessa, joka on hyväksytty yhdeksi kansainvälisesti merkittäväksi suomalaiseksi tutkimusinfrastruktuuriksi, ja Kansallinen digitaalinen kirjasto (KDK) -hankkeessa. Myös yhteistyö muistiorganisaatioiden, yliopistojen ja tieteellisten seurojen kanssa on jatkunut tiiviisti. Lisäbudjetista saadulla nuorisotyöllistämisrahoituksella edistettiin lukuisia aineistohankkeita. Näin saatiin digitoiduksi ja vapaasti tarjolle runsaasti uudenlaista aineistoa. Myös Kotuksen kirjasto tunnetaan erinomaisena kokoelmana.

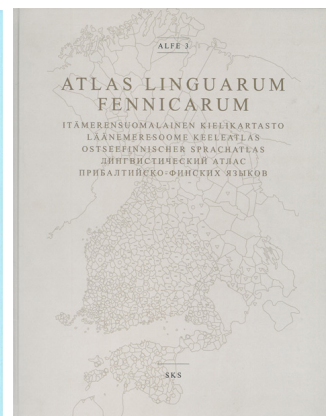
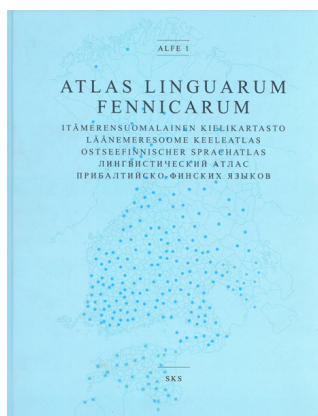
Edellisenä vuonna laaditun ympäristösuunnitelman tavoitteet saavutettiin hyvin. Erityisesti onnistuttiin jätteiden lajittelussa ja paperinkulutuksen vähentämisessä.

Lokakuussa astui voimaan valtioneuvoston asetus tietoturvasuudesta valtionhallinnossa. Sen siirtymäsäännösten mukaan tietoturvasuuden perustaso on saavutettava syyskuun 2013 loppuun, ja tavoitteena on, että Kotuksen keskeiset tietojärjestelmät ja toiminnot saavuttavat perustason jo vuonna 2012. Kuluneen vuoden lopussa Kotus täytti jo valtaosan teknisistä vaatimuksista, hallinnollisen tietoturvasuuden osalta uuden asetuksen vaatimusten täyttämiseen tähtäävä työ on vasta aloitettu.

Kotuksessa tehtiin vuonna 2010 103,9 henkilötyövuotta. Henkilötyövuosimäärä oli hieman suurempi kuin vuonna 2009 lisäbudjetista rahoitetun digitointihankkeen ansiosta. Muutoin henkilömäärä on vähentynyt nopeammin kuin ns. tuottavuusohjelma on edellyttänyt, koska rahat eivät riitä enemmän henkilöstön palkkaamiseen. Kotus kuuluu sektoritutkimuslaitosten pienimpiin; sen osuus tutkimuslaitosten henkilötyövuosista on noin 1 %. Kotuslaisten keskimääräinen eläkkeellesiirtymisikä, 64,5 vuotta, lienee valtionhallinnon korkein. Kotus on kiinnittänyt huomiota työntekijöiden jaksamiseen ja tukee eri tavoin henkisen ja fyysisen kunnon ylläpitoa.

Kaikkiaan vuodelle 2010 oli leimallista sekä sitoutuminen työhön että sopeutuminen uusiin vaatimuksiin ja yhä taustalla oleva epävarmuus tulevaisuuden ratkaisuihin.

Itämerensuomalaisen kielikartaston kolmas ja viimeinen osa ilmestyi 2010. Suomen ja sen lähisukukielten sanavaroja laajasti ja monipuolisesti esittelevä kielikartasto valmistui suomalais-virolais-karjalaisena yhteistyönä.

2. Vaikuttavuus

Kotuksen tulossopimus 2010:

Kotuksen kannalta keskeiset opetusministeriön hallinnonalan yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet ovat tieteen ja yhteiskunnan vuorovaikutuksen lisääminen sekä kansainvälisyyden vahvistaminen.

- Kotus tekee työtä kansalliskielten aseman säilymiseksi yhteiskunnan kaikilla aloilla käytettävänä kielinä.
- Kotus tekee työtä vähemmistökielten aseman parantamiseksi Suomessa.
- Kotus tuottaa tutkimukseen perustuvaa tietoa kotimaisista kielistä ja kielitilanteesta.
- Kotus pyrkii parantamaan osaltaan kotimaisten kielten tutkimusaineistojen infrastruktuuria niin, että aineistot ovat mahdollisimman laajasti kaikkien käytössä.

Kotuksen toiminta tähtää yhteiskunnan ja asiakkaiden tarpeiden huomioon ottamiseen. Kotuksen rooli kielen asiantuntijana on vahva. Ulkopuolisista asiantuntijoista koostuvat kielilautakunnat, 12-jäseninen neuvottelukunta ja lehtien toimitusneuvostot edustavat keskeisiä sidosryhmiä. Huomionarvoista on myös, että Kotuksen asiantuntemusta hyödynnetään lukuisissa sidosryhmien elimissä ja työryhmissä.

Kaikkiaan Kotus on jo vuosien ajan määrätietoisesti lisännyt näkyvyyttään ja tunnettuuttaan. Vuonna 2010 jatkettiin aiempina vuosina alkanutta kielipoliittista työtä ja julkaistiin yhteistyössä Kuurojen Liiton kanssa *Suomen viittomakielten kielipoliittinen toimintaohjelma*. Tiedotuksessa ja Kotuksen brändin vahvistamisessa tärkeä foorumi on ollut Kotus-blogi, joka on vuoden mittaan tullut yhä suosituimmaksi, sekä Kotuksen lehdet *Kielikello*, *Språkbruk* ja *Hiidenkivi*. Verkkosivuja hyödynnetään yhä enemmän. Parhaiten työn tunnettuutta lisäävät laadukkaat julkaisut sekä henkilöstön aktiivinen työ yhteiskunnassa ja tiedeyhteisössä. Kotuksen työn tunnettuutta edistää se, että sillä on suorat yhteydet sekä kansalaisiin että viranomaisiin. Silti näkyvyyttä on yhä parannettava.

Kielipolitiikan ja kielenhuollon näkyvyys ja vaikuttavuus

Vuonna 2010 on ollut meneillään monia hankkeita, jotka kohdistavat viranomaisten, yliopistojen ja tutkimuslaitosten sekä kansalaisten huomion kansalliskielten käyttöalaan ja laatuun. Suomen kielen kielipoliittisen toimintaohjelmaa *Suomen kielen tulevaisuus* tehtiin edelleen tunnetuksi. Toimintaohjelman hedelmiä on myös se, että Suomen Akatemia on myöntänyt rahoituksen Helsingin yliopiston *Tieteen kansalliselle termipankille*, jossa Kotus on mukana.

Erityisesti keskityttiin virkakielen ja virallisen nimistön kysymyksiin. Kotus esitti kansanedustajille, että virkakielen parantaminen otetaan osaksi hallitusohjelmaa ja korosti kieli-asiantuntemuksen merkitystä virallisen nimistön luomisessa, erityisesti aluehallintouudistuksen yhteydessä. Kannanottoja näistä asioista esitettiin medioissa ja suoraan virastoille.

Kielitoimiston oikeinkirjoitusoppaan ja *Kielitoimiston sanakirjan* jatkuva hyvä vastaanotto osoittaa, että tällaisia teoksia tarvitaan ja että ne palvelevat monenlaisia käyttäjiä. Niin ikään puhelinneuvonnan ja koulutuksen avulla tavoitettiin monia kielenkäyttäjryhmiä. Myös ruotsin kielen huollon vaikutuskanavat ovat laajat, ja yhteistyö valtion ja kuntien elinten, lehdistön ja koulumaailman kanssa oli tiivistä. Kotuksen verkkosivuilla oli vuoden aikana yli 7 miljoonaa käyntiä, ja suuri osa kävijöistä vieraili nimenomaan kielen- ja nimistöhuollon sivuilla (noin 1,5 milj. käyntiä).

Vähemmistökielissä keskeinen alue on saamen kielten huolto ja tutkimus. Romanikielessä Kotuksella on vankka asema. Viittomakielessä on toimittu tiiviissä yhteistyössä Kuurojen Liiton kanssa.

Yhteiskunnalle tärkeitä tutkimushankkeita ja monipuolisia aineistoja

Kotuksen tutkimushankkeet on valittu siten, että ne ovat sekä tieteenalan kannalta keskeisiä että yhteiskunnan näkökulmasta merkityksellisiä.

Kotuksen tutkijat olivat entiseen tapaan kysytyjä asiantuntijoita valtionhallinnossa ja mediassa. Sähköisten aineistojen saatavuuden ja käytettävyyden lisäämiseksi Kotus on toiminut aktiivisesti.

Vapaasti käytettävä verkkopalvelu (www.kotus.fi) on laajentunut, ja yleisö on löytänyt sen. Myös kielenhuollossa on yhä vahvemmin siirrytty verkkoon. Niin ikään sähköisten sana- ja sanakirja-aineistojen sekä kartastojen ja äänitteiden määrä kasvoi vuoden 2010 aikana. Aineistotyön merkittävimpiä tuloksia oli 1800-luvun korpuksen julkistaminen.

Kansainvälisyyden vahvistaminen näkyy eri tulosalueilla eri tavoin. Erityisesti puhutun kielen ja nimistöntutkimuksen hankkeissa toiminta eri maiden tutkijoiden kanssa on arkipäivää. Kaikilla tutkimushankkeilla on tiiviit yhteydet kansallisiin toimijoihin yliopistoissa ja muualla yhteiskunnassa. Meillä on ollut yhteistyöhankkeita Viron, Karjalan ja Ruotsin vastaavien laitosten kanssa. Kielenhuollossa ja kielipolitiikassa Pohjoismaiden ja Viron kanssa sekä Euroopan kansallisten kielentutkimuslaitosten verkostossa tehtävä yhteistyö on jatkuvasti tärkeää.

Kotus on tietoinen yhteiskunnallisesta tehtävästään. Kotuksen vaikutus on usein välillistä ja monien tekijöiden summa, ja siksi sen toiminnan vaikutusta esimerkiksi kirjoittamisen tasoon tai kielitietoisuuteen on vaikea arvioida. Kotus tiedottaa palveluistaan koko kieliyhteisölle ja julkiselle hallinnolle, joka puolestaan voi hyödyntää Kotuksen asiantuntemusta ja tilata tutkimusta ja kielenhuollon palveluja. Kotuksen keskeisiä tehtäviä on osoittaa, että suomeksi ja ruotsiksi julkaiseminen on kaikilla aloilla keskeinen yhteiskunnallisen vaikuttamisen muoto.

Vuonna 2010 Kotus julkaisi *Suomen viittomakielten kielipoliittisen ohjelman* Kuurojen Liiton kanssa.

3. Toiminnallinen tehokkuus

3.1 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus

Vuoden 2010 kokonaishenkilötyövuosimäärä oli 103,9 htv. Kokonaismenot olivat 6 568 126 euroa, joista henkilöstökulut 5 114 410 euroa eli 78 % ja muun toiminnan menot 1 453 716 euroa eli 22 %.

Kotuksessa ei ole käytössä toimintolaskentaa, jolla kustannuksia voitaisiin seurata toiminnoittain tai tuotteittain. Tehokkuutta voidaan seurata vain kokonaismenojen ja henkilötyövuosien avulla.

Taulukko 1. Kotuksen rahoitus, menot ja henkilötyövuodet 2007–2010.

	2007	2008	2009	2010*
Toiminnan kokonaisrahoitus, €	6 784 416	7 175 876	7 140 863	6 917 089
– toimintameno määrärahat	5 121 000	5 218 243	5 354 000	5 269 000
– edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	705 257	934 843	828 206	610 679
– liiketaloudellisten suoritteiden tulot ja muut tuotot	760 986	627 506	631 370	557 524
– muu ulkopuolinen rahoitus	197 173	395 284	327 287	479 886
Toiminnan kokonaismenot, €	5 820 817	6 207 394	6 529 117	6 568 126
Henkilötyövuodet, htv	101	101	102	103,9

*Vuoden 2010 luvuissa mukana nuorisotyöttömyyden torjuntaan tarkoitettulla lisätalousarvion määrärahalla (300 000 euroa) palkatut digitoijat (yht. 8,5 htv).

3.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Liiketaloudellisen toiminnan tulot olivat 468 678 euroa. Ne koostuivat pääosin kirjojen myynti- ja rojaltituloista sekä kielenhuollon maksullisesta toiminnasta. Kokonaistulot ovat vähentyneet selvästi edelliseen vuoteen verrattuna, koska koulutusta on tilattu vähemmän ja kirjojen myyntituotto oli aiempaa pienempi. Vuonna 2010 ei ilmestynyt laajalle yleisölle tarkoitettuja julkaisuja.

Taulukko 2. Kustannusvastaavuuslaskelma maksullisesta palvelutoiminnasta 2010.

	2008	2009	2010
Tuotot, €			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	627 506	609 004	460 028
Maksullisen toiminnan muut tuotot	–	4 846	8 650
Yhteensä	627 506	613 849	468 678
Kustannukset, €			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
– aineet, tarvikkeet ja tavarat	8 701	322	429
– henkilöstökustannukset	417 345	364 956	429 413
– vuokrat	10 000	–	–
– palvelujen ostot	36 854	9 527	3 136
– muut erilliskustannukset	–	72	–
Yhteensä	472 900	374 878	432 978
Käyttöjäämä	154 606	238 972	35 700
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
– tukitoimintojen kustannukset	53 845	48 882	51 632
– muut yhteiskustannukset	112 940	107 924	95 291
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	166 785	156 806	146 924
Kokonaiskustannukset yhteensä	639 685	531 683	579 902
Yli/alijäämä	-12 179	82 166	-111 223
Kustannusvastaavuus	98	115	81

3.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Taulukko 3. Kustannusvastaavuuslaskelma yhteisrahoitteisesta toiminnasta 2010.

	2008	2009	2010
Tuotot, €			
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot			
Muilta valtion virastoilta saatu rahoitus			409 576
Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus			75 153
Tuotot yhteensä	70 841	314 057	484 729
Kustannukset, €			
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset			
– aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 825	132	5 374
– henkilöstökustannukset	31 300	233 278	433 254
– vuokrat	9 800	23 750	20 883
– palvelujen ostot	11 500	22 697	50 643
– muut erilliskustannukset	–	–	–
Yhteensä	56 425	279 857	510 154
Käyttöjäämä	14 416	34 201	-25 425
Yhteisrahoitteisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
– tukitoimintojen kustannukset	5 335	49 785	74 291
– muut yhteiskustannukset	9 101	58 614	127 057
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	14 436	108 399	201 349
Kokonaiskustannukset yhteensä	70 861	388 256	711 503
Yli/alijäämä	-21	-74 198	-226 774
Kustannusvastaavuus	100	81	68

4. Tuotokset ja laadunhallinta

Toiminnan tuloksellisuutta seurataan kielentutkimuksen, kielenhuollon ja tietohuollon tulosalueilla. Tuotoksia mitataan opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa sovituin indikaattorein. Toteutumalukuihin sisältyvät kaikkien Kotuksen kielten tulokset; vähemmistökielten toimintaa kuvataan sanallisesti erikseen luvussa 4.4.

Kielentutkimuksen tulosalue sisältää paitsi tutkimushankkeiden tulokset myös sanakirjatyön tulokset.

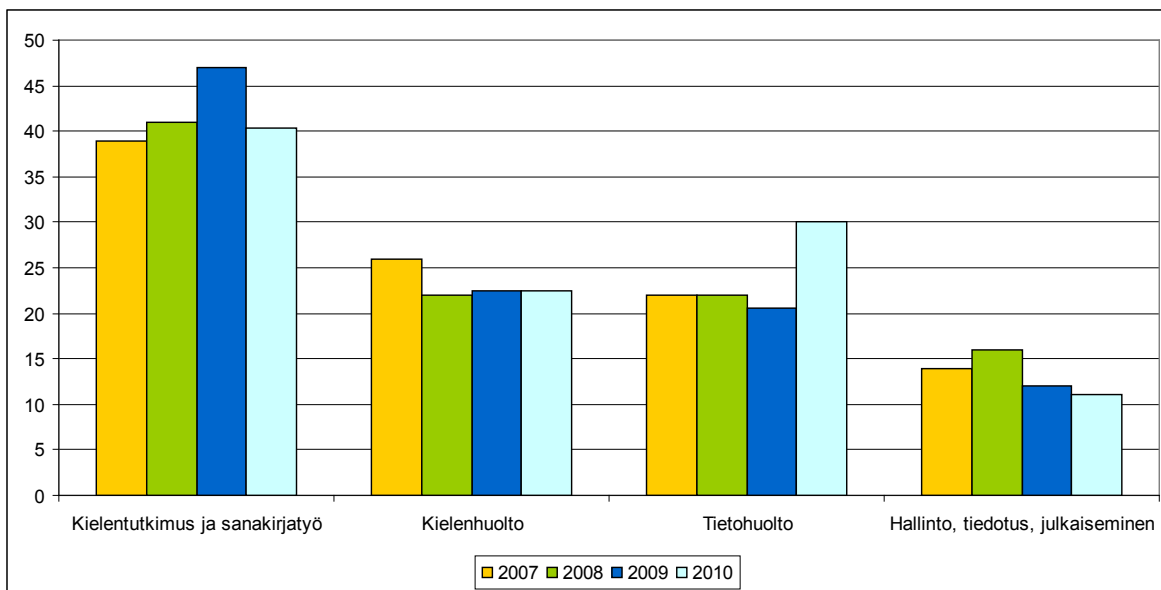
Mikään suurista sanakirjoista ei ollut valmistumisvuorossa vuonna 2010, joten julkaisujen sivumäärä jäi tavanomaista pienemmäksi. Yleistajuisten julkaisujen määrä ylitti selvästi tavoitteen, vaikka sivumäärä jäi tavoitetta pienemmäksi.

Esitelmien, asiantuntijatehtävien sekä yliopisto-opetuksen määrä on suurempi kuin tavoitteeksi asetettiin. Kielenhuollossa kielineuvonnan vastausten määrä on selvästi pienempi kuin asetettu tavoite, mikä johtunee osittain siitä, että helppokäyttöinen *Kielitoimiston oikeinkirjoitusopas* on levinnyt laajalle ja Kotuksen verkkosivuilla on yhä enemmän ohjeita tavallisimpiin kielikysymyksiin.

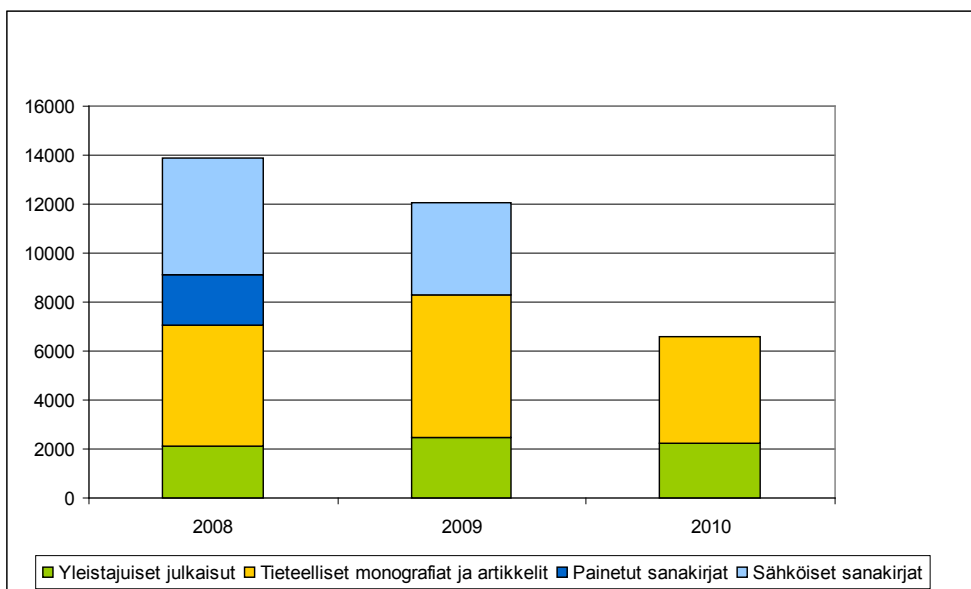
Kirjasto ja aineistopalvelut ylsivät tavoitteisiinsa.

Taulukko 4. Kotuksen indikaattorit tulosalueittain 2008–2010.

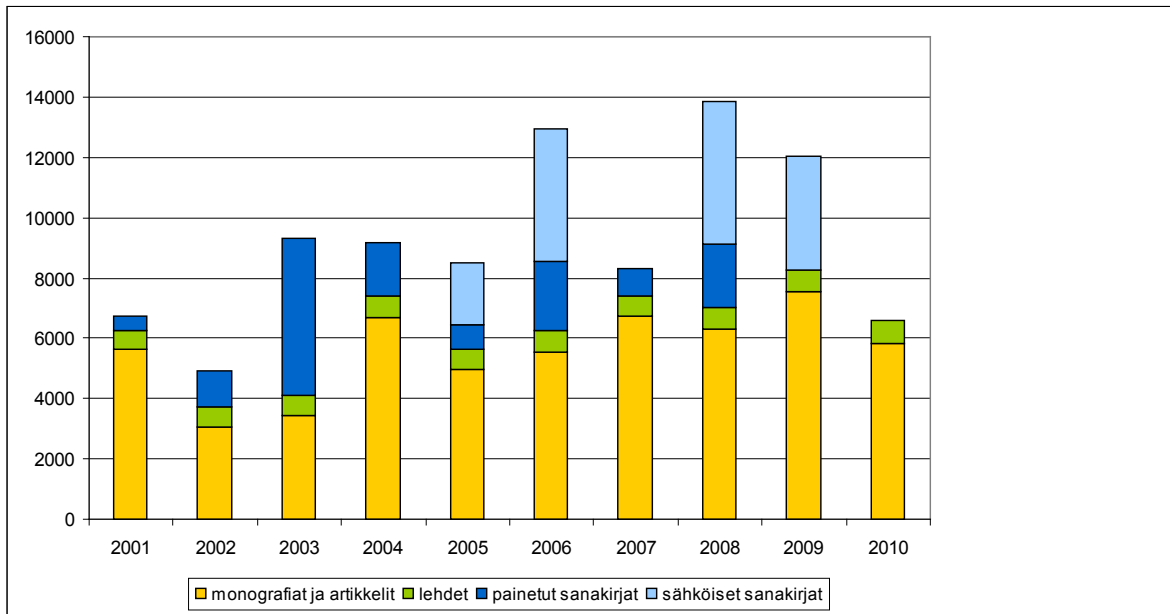
	Toteutuma 2008	Toteutuma 2009	Toteutuma 2010	Tavoite 2010	Htv 2010
1. Kielentutkimus					
(sis. sanakirjat ja tutkimus)					40,3
Tieteelliset julkaisut, kpl	60	97	75	70	
Tieteelliset julkaisut, sivua	11 725	9 606	4 351	5 000	
Esitelmät ja asiantuntijatehtävät, kpl	180	291	276	200	
Yliopisto-opetus, tuntia	126	276	350	150	
2. Kielenhuolto					22,5
Yleistajuiset julkaisut, kpl	318	422	462	300	
Yleistajuiset julkaisut, sivua	2 122	2 450	2 238	3 000	
Kielineuvonta, vastauksia, kpl	10 976	9 675	9 442	13 000	
Kielenkäytön opetus, tuntia	5 150	2 081	1 712	1 800	
Esitelmät ja asiantuntijatehtävät, kpl	289	264	276	250	
3. Tietohuolto					30
Lainat kirjastosta, kpl	8 469	13 370	14 665	13 500	
Tietopalvelutehtävät, kpl	1 618	1 930	1 940	2 000	
Sähköiset aineistot	29 067	31 673	39 713	38 000	
Tulosalueiden henkilötyövuosimäärä vuonna 2010					92,8
Johtajan, hallinto-osaston ja kehittämissyksikön henkilötyövuosimäärä vuonna 2010					11,1
Koko henkilötyövuosimäärä vuonna 2010					103,9

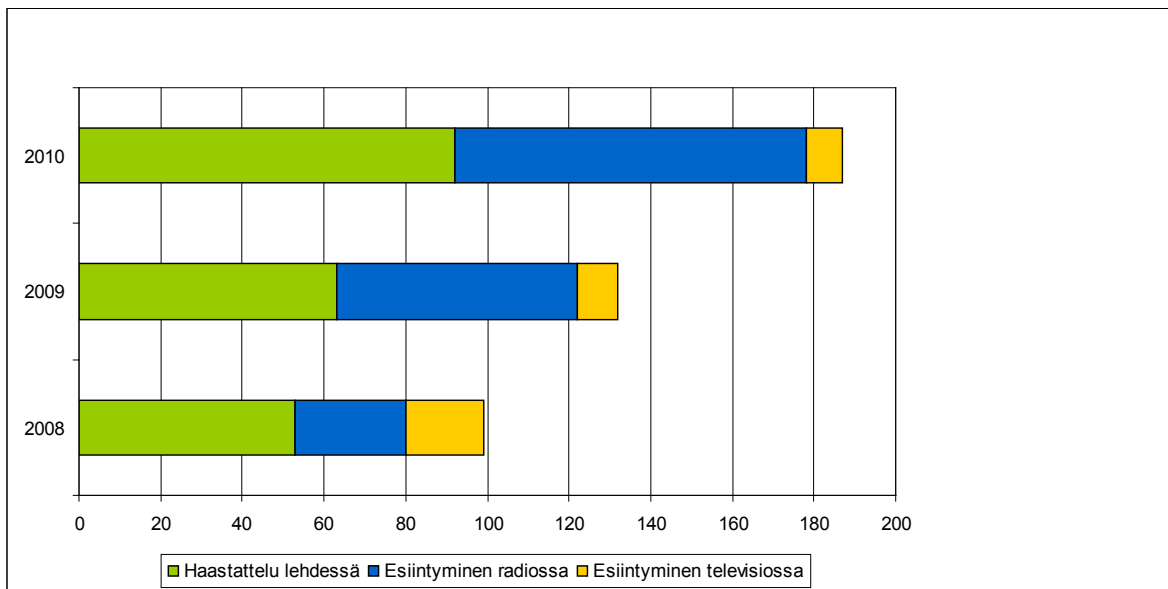
Kuvio 1. Henkilötyövuodet tulosalueittain 2007–2010. Tietohuollon tulosalueessa vuonna 2010 on mukana nuorisotyöllistämisrahalla palkatut digitoijat.

Kuvio 2. Tieteellisten ja yleistajuisien julkaisujen sivumäärät 2008–2010. Vuonna 2010 ei ilmestynyt yhtään sanakirjaa.

Kuvio 3. Kotuksen julkaisujen sivumäärät 2001–2010.

Kuvio 4. Kotuksen medianäkyvyys 2008–2010, esiintymiskertoja.

4.1 Kielentutkimus

Kotuksen tulossopimus 2010:

Kielentutkimuksessa pyritään uuteen tietoon ja näkemyksiin kielten taustasta ja historiasta sekä siitä, mitä nykykielten käytössä, suhteissa ja ihmisten kielellisissä asenteissa tapahtuu. Erityistehtävänä on sellaisten sanakirjojen tuottaminen, jotka ovat kansallisesti ja kulttuurisesti merkittäviä. Muita keskeisiä tutkimusaloja ovat kielen vaihtelu ja muuttuminen mukaan luettuna nimistö, kielenkäyttäjien asenteet, tekstityö ja tekstikäytännöt. Kielentutkimuksessa toimitaan aktiivisesti sekä kansallisissa että kansainvälisissä verkostoissa. Kielentutkimuksen ja sanakirjatyön tuloksia toimitetaan verkkoon kaikkien käyttöön.

Kielentutkimuksen vuositavoitteet toteutuivat hyvin. Ilmestyneiden julkaisujen kappalemäärä jäi poikkeuksellisen tuottoisaa vuotta 2009 hieman pienemmäksi, mutta on kuitenkin suurempi kuin vuonna 2008, ja vuodelle 2010 asetettu tavoite ylitettiin. Sivumääräinen tulos jäi edellisvuosia pienemmäksi ennen kaikkea siksi, että sanakirjoja ei vuonna 2010 ilmestynyt. Kielentutkimusta esittelevät yleistajuiset kirjoitukset ilmenevät yhdessä muiden tulosalueiden vastaavien kirjoitusten kanssa taulukosta 9.

Kielentutkimuksen verkostoitumisesta kertovat esitelmät ja muut asiantuntijatehtävät. Tutkimustuloksia esiteltiin tieteellisissä konferensseissa. Esitelmistä liki puolet pidettiin kansainvälisissä konferensseissa. Tieteellisiä asiantuntijatehtäviä (mm. refereetehtävät, lausunnot väitöskirjoista, jäsenyydet kongressien järjestelytoimikunnissa) oli edellisiä vuosia enemmän. Yliopisto-opetusta annettiin pääosin Helsingin yliopistossa, sen lisäksi ohjattiin useita opinnäytetöitä (10 väitöskirjaa, 16 pro gradua). Osa ohjatuista opinnäytteistä kuuluu Kotuksen tutkimushankkeisiin.

Taulukko 5. Tieteelliset julkaisut 2008–2010.

	2008		2009		2010	
	kpl	sivuja	kpl	sivuja	kpl	sivuja
Sanakirjat ja kielikartastot	5	6 840	1	3 777	1	486
Muut monografiat	4	2 398	15	3 469	16	2 052
Toimitetut artikkelikokoelmat	5	964	4	1 139	2	593
Aineistojulkaisut	2	862	1	432	1	432
Tieteelliset artikkelit ja katsaukset	40	626	68	741	47	718
Arvostelut	4	35	8	48	8	70
Yhteensä	60	11 725	97	9 606	75	4 351

Taulukko 6. Tieteelliset esitelmät ja asiantuntijatehtävät 2008–2010.

	2008	2009	2010
Konferenssiesitelmät	39	62	47
Tutkimuksen esittelyt ja seminaarialustukset	71	98	88
Tieteelliset asiantuntijatehtävät	70	131	141
Yhteensä	180	291	276
Yliopisto-opetus, tuntia	126	279	350

Suomen kielen tutkimushankkeet

Jatkettiin viranomais- ja asiointikielen sekä kielen vaihtelun ja kehityksen tutkimusta. Tutkimus tukee kielenhuoltoa, lisää yleistä kielitietoisuutta ja kehittää kielentutkimuksen menetelmiä. Sillä on usein myös suoraan soveltavaa antia. Myös sähköisten teksti- ja puhutun kielen aineistojen käytettävyyden parantamiseksi tehtiin tutkimus- ja kehitystyötä.

Mittavan tutkimus- ja julkaisuhankkeen *Itämerensuomalainen kielikartaston (Atlas Linguarum Fennicarum)* kolmas ja viimeinen osa ilmestyi. Näin suomen ja sen lähisukukielten sanavaroja alueelliselta kannalta laajasti ja monipuolisesti esittelevä kielikartasto on saatu valmiiksi. Lisäksi ilmestyi artikkelikokoelma *Kielellä on merkitystä: näkökulmia kielipolitiikkaan*. Vuodesta 1992 tekeillä ollut laaja 1800-luvun varhaisnykysuomen korpus valmistui.

Tutkittiin julkisten palvelujen tekstejä ja tekstitöitä sosiaali- ja hoiva-aloilla ja valmisteltiin niitä koskevaa artikkelikokoelmaa. Aloitettiin kaksi uutta hanketta: monialainen tutkimus- ja kielenhuoltohanke säädöskielestä ja sen ymmärrettävyydestä sekä etuuspäätöksien perustelemista tutkiva hanke. Jatkettiin yhteistyössä Kelan kanssa hanketta Kelan puhelinpalveluiden kehittämiseksi. Lisäksi jatkettiin tekstilajitutkimuksen teoriaa ja metodeja käsittelevää hanketta, jonka tuloksina ilmestyvät vuonna 2011 sekä käsikirja että sitä tukeva verkkojulkaisu.

Suomen kielen vaihtelun hankkeissa tutkittiin kaupunkipuhekieltä ja -nimistöä kielelliseltä taustaltaan moninaisessa ja monikielisessä Helsingissä. Kohteina olivat myös murteiden pitkäaikaisseuruu sekä murteiden lauseopin tutkimushanke, joka on osin Suomen Akatemian rahoittama (2008–2011). Aloitettiin tutkimus murrekyselyihin vastanneiden omaelämäkerroista. Jatkettiin *Rudimentan*, Suomen vanhimaksi arvioidun kieliopin, tutkimus- ja julkaisuhanketta sekä varhaisnykysuomen tutkimushanketta. Kolme viimeksi mainittua hanketta saadaan päätökseen vuonna 2011.

Sanakirjatyö

Kotuksen tekeillä olevat sanakirjat kuvaavat suomea, ruotsia, viittomakieltä, romanikieltä ja suomen sukukieliä; yleiskieltä ja murteita, nykykieltä ja vanhempia kielimuotoja. Ne ovat laajuudeltaan erilaisia, osa on kerrallisia, nykykielen sanakirjat taas jatkuvasti päivitettäviä.

Toimintavuonna ei ilmestynyt sanakirjoja. Kotuksen 14.4.2010 ministeriön kanssa käymissä tulosneuvotteluissa tehtiin merkittäviä sanakirjatyötä koskevia päätöksiä Kotus-työryhmän ehdotusten mukaisesti: *Vanhan kirjjasuomen sanakirjan* toimittaminen keskeytetään 3. osan valmistumisen jälkeen, jolloin sanakirja kattaa ainoastaan aakkosvälin *a–n*. 3. osa ei ilmesty painettuna, mutta osat 1–3 tullaan julkaisemaan sähköisesti verkossa. Sähköisesti julkaistaviksi siirtyvät myös *Suomen murteiden sanakirja* sekä *Ordbok över Finlands svenska folkmål* -sanakirja. Molempien sanakirjojen ilmestymisaikataulua on päätetty nopeuttaa.

Mainittujen sanakirjojen toimittamista jatkettiin, ruvettiin suunnittelemaan sähköistä julkaisemista ja pohdittiin keskeyttämis- ja nopeuttamispäätösten vaikutusta sanakirjatyöhön. Jatkettiin myös *Kielitoimiston sanakirjan* toimitustyötä silmällä pitäen sanakirjan sähköisen MOT-version päivitystä seuraavana vuonna.

Vogulin sanakirjan käsikirjoitus on tarkistus- ja muokkausvaiheessa. *Karjalan kielen verkkosanakirja* on vapaasti käytettävissä verkossa, ja sanakirjaa päivitettiin kahteen kertaan. Myös jatkuvasti päivittyvät *Viittomakielen verkkosanakirja Suvi* ja etymologinen tietokanta *Saamelaiskielten sanojen alkuperä (Álgu)* ovat vapaasti käytettävissä verkossa.

Asetelma 1. Sanakirjatyo 2010.

Sanakirja	Työt/tulos 2010	Huomautuksia
Kielitoimiston sanakirja Jatkuvasti päivitettävä nykysuomen sanakirja. Noin 100 000 hakusanaa.	Päivitetty sanakirjaa ja merkitty idiomeja tietokantaan. Otettu käyttöön uusi sähköinen sanastusjärjestelmä. 5 htv 9,5 htkk	Sähköinen versio Kielikoneen MOT-sanakirjoissa. Painettu sanakirja 3-osainen, 2 143 s.
Suomen murteiden sanakirja Kaikkien suomen murteiden sanaston kuvaus. 330 000–350 000 hakusanaa.	Kirjoitettu <i>l</i> -alkuisia ja tarkistettu <i>k</i> -alkuisia artikkeleita. Käsitelty 116 000 sanalippua. Aloitettu verkkojulkaisuun tähtäävä projekti. 7 htv 9 htkk	8 osaa valmiina; osassa noin 940 s. Suunniteltu 20-osaiseksi; jatkossa verkkojulkaisu.
Vanhan kirjasuomen sanakirja 1500–1700-lukujen kirjakielen kuvaus. Valmistunut aakkosväli <i>a–n</i> noin 40 000 hakusanaa.	Kirjoitettu 210, tarkistettu 100 ja viimeistelty 130 liuskaa. 2 htv 10,5 htkk	2 osaa valmiina; osassa noin 945 s. Suunniteltu 6-osaiseksi; sanakirjan toimittaminen keskeytetään 3. osan eli <i>n</i> - kirjaimen jälkeen. Valmistunut aakkosväli <i>a–n</i> julkaistaan myöhemmin verkossa.
Ordbok över Finlands svenska folk mål Kaikkien Suomen ruotsalaismurteiden sanaston kuvaus. Noin 125 000 hakusanaa.	Jatkettu 5. osan artikkeleiden tarkistusta, 5 000 kpl. Uusia artikkeleita 1 500. Aloitettu osien 1–4 sähköistys. 4 htv 4 htkk	4 osaa valmiina; osassa noin 620 s. Suunniteltu 7-osaiseksi; jatkossa verkkojulkaisu.
Viittomakielen verkkosanakirja Suvi Jatkuvasti päivitettävä, vapaasti käytettävä Suvi-sanakirjapalvelu.	Aloitettu Suvi-palvelun siirtäminen avoimeen lähdekoodiin perustuvaan ympäristöön. 2,5 htkk	Yhteishanke Kuurojen Liiton kanssa.
Karjalan kielen sanakirja Varsinaiskarjalan ja aunuksen (eli livvin) sanaston kuvaus. Noin 83 000 hakusanaa.	Verkkoversio päivitetty. 1 htv 0,5 htkk	6-osainen painettu sanakirja valmistui 2005, 3 777 s., vapaasti käytettävissä oleva verkkoversio 2009.
Saamelaiskielten sanojen alkuperä (Álgu) Saamelaiskielten etymologinen tietokanta.	Syötetty ja tarkistettu aineistoa: 110 000 tallennusta. 1 htv 7 htkk	Tietokanta käytettävissä Kotuksen verkkopalvelussa. Tietokantaa käytetty vuodesta 2010 lähtien myös suomen sanojen etymologiseen seurantaan.
Vogulin sanakirja 1900-luvun alun mansin murteiden sanaston kuvaus.	Tarkistettu, muokattu ja täydennetty käsikirjoitusta. Kääntäminen aloitettu. 1 htv	Noin 1 000 s. Käsikirjoitus valmistuu 2012.
Romanikielen uudissanakirja Noin 4 000 hakusanaa.	Kirjoitettu noin 2 000 sana-artikkelia. 6 htkk	Käsikirjoitus valmistuu 2011.

Kaikkien sanakirjojen rakenteistaminen ja sähköistäminen vaatii sanakirjatoimitusten työn lisäksi myös tietoteknistä työtä.

4.2 Suomen ja ruotsin kielen huolto

Kotuksen tulossopimus 2010:

Kielenhuolto pyrkii vaikuttamaan siihen, että kielenkäyttäjät saavat helposti käyttöönsä tietoa kielestä, ennen muuta julkisista kielimuodoista. Kielenhuolto tuottaa yleistajuisia julkaisuja, neuvontaa, tekstipalveluja ja kielenkäytön opetusta. Kielenhuolto vahvistaa palvelujen tarjoamista tietoverkon kautta ja seuraa tilastoimalla käyntejä verkkopalvelusivuilla.

Kielenhuollon tavoitteet saavutettiin hyvin. Kotuksen tarjoaman suomen ja ruotsin kielen huollon laatuun luotetaan, ja toiminnan asema on vakaa sekä suuren yleisön että kielen asiantuntijoiden piirissä. Palvelujen ja julkaisujen määrä pysyi pääosin samalla, vakiintuneella tasolla. Myös henkilökohtaisen neuvonnan määrä säilyi lähes samana kuin edellisenä vuonna ja jopa kasvoi hieman, vaikka aikaisemmin asetettua kielineuvonnan tavoitetta ei saavutettu. Kielenhuoltopalvelujen painopistettä on tarkoituksella siirretty henkilökohtaisesta neuvonnasta ohjeiden tarjoamiseen oppaissa ja verkkopalvelussa.

Kielineuvonta, lausunnot ja koulutus

Suomen ja ruotsin kielissä tarjottiin edelleen henkilökohtaista neuvontaa kielestä kiinnostuneille kansalaisille ja organisaatiokohtaista koulutusta etenkin julkishallinnolle ja tiedotusvälineille sekä tarkistettiin tekstien kieliasua ja karttanimistöä.

Eri tahojen kielenkäyttöön vaikutettiin myös antamalla lausuntoja mm. erikoisalojen sanastoista sekä julkishallinnon nimistä. Monissa lausunnoissa otettiin kantaa sekä suomen- että ruotsinkielisiin nimiin.

Kielen- ja nimistöhuollon verkkosivuille lisättiin kielenkäytön ohjeita ja muuta uutta aineistoa ja niillä alettiin julkaista kouluille suunnattua *Kielikuulumisia*-kirjettä. Sivujen kävijämäärä oli sama kuin edellisenäkin vuonna (yli puolitoista miljoonaa käyntiä vuodessa).

Ruotsinkielisten oppikirjojen kielentarkistusta jatkettiin ja ruotsinkielisten tiedotusvälineiden *Språkörat*-kielenhuoltohankkeelle annettiin jatkuvaa konsulttiapua. Myös monivuotinen hanke Yleisradion suomen kielen huoltamiseksi jatkui.

Julkaisut ja lautakunnat

Kielenhuollon tiedotuslehdissä *Kielikellossa* ja *Språkbrukissa* jatkettiin kielenhuollon suositusten ja kielipoliittisten kysymysten esittelyä ja taustoittamista. Ajankohtaisia aiheita olivat mm. viranomaisten kielenkäyttö ja nimet, koulun kieli sekä työelämän kielitaitovaatimukset. Kielestä ja nimistöä kirjoitettiin ja esitelmöitiin yleistajuisesti lukuisilla muillakin foorumeilla. Mediaa kiinnostivat erityisesti aluehallintovirastojen nimet ja muut ajankohtaiset nimiasiat, ja niistä annettiin runsaasti haastatteluja.

Edellisenä vuonna ilmestyneestä toimintaohjelmasta *Suomen kielen tulevaisuus* julkaistiin Kotuksen verkkopalvelussa ruotsinkielinen lyhennelmä *Finska språkets framtid – Ett språkpolitiskt handlingsprogram*. Suomen kielen lautakunta edisti toimintaohjelman ehdotuksia laatimalla yliopistojen päättäjille vetoamuksen suomen kielen aseman turvaamiseksi tieteen ja korkeimman opetuksen kielenä. Lautakunta myös kommentoi tekeillä olevaa julkaisua suomen kielen muoto- ja lauserakenteesta. Ruotsin kielen lautakunta puolestaan kommentoi tekeillä olevaa julkaisua Suomessa käytettävästä ruotsin kielestä (*Finlandssvensk språkriktighetsbok*).

Kotuksen verkkopalvelussa julkaistiin maksuttomina näköisjulkaisuina oppaat Venäjän paikannimistä sekä käännettäväksi tai tulkittavaksi tarkoitettujen tekstien laatimisesta. Euroopan unionin käännöskeskus julkaisi jälkimmäisestä oppaasta uuden englannin- ja ranskankielisen painoksen.

Kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö

Osallistuttiin jäsenenä eri alojen kielenkäyttöön vaikuttavien työryhmien ja elinten työhön.

Kuntaliiton kanssa aloitettiin kolmivuotinen yhteistyöhanke *Rakt på sak* kuntien ruotsinkielisen viestinnän parantamiseksi. Ruotsinkieliseen lakikieleen vaikutettiin valtioneuvoston ruotsin kielen lautakunnassa. Lautakunta julkaisi uudistetun laitoksen käsikirjasta *Svenskt lagspråk i Finland*, jonka virallinen asema antaa siinä esitetyille ohjeille aiempaa enemmän painoarvoa. Yhteistyötä suomen-

kielisen lakikielen kehittämiseksi jatkettiin oikeusministeriön ja valtioneuvoston kanslian *Paremmän sääntelyn toimintaohjelmassa* ja valtioneuvoston lainsäädäntösuunnitelman toteuttamisessa.

Osallistuttiin YK:n paikannimiasiantuntijoiden ryhmän UNGEGNin sekä sen erityistyöryhmien ja pohjoismaisen jaoksen työhön. Osallistuttiin myös pohjoismaiseen ja kansainväliseen kielenhuolto-yhteistyöhön ja kielipoliittiseen yhteistyöhön.

Taulukko 7. Suomen ja ruotsin kielen palvelut 2008–2010.

	2008	2009	2010
Neuvontapalvelut			
Puhelinvastauksia	8 380	7 378	7 467
Kirjallisia vastauksia	1 530	1 285	1 489
Yhteensä	9 910	8 663	8 956
Esitelmät ja asiantuntijatehtävät			
Esiintymisiä viestimissä	125	145	190
Esitelmät ja alustukset	41	40	28
Jäsenyydet työryhmissä	57	44	36
Lausunnot	66	35	22
Yhteensä	289	264	276

Taulukko 8. Kielenkäytön opetus ja tekstinhoito 2008–2010, opetustunteja.

	2008	2009	2010
Koulutus ja tekstipalvelut			
Koulutusjaoksen kurssit	436	374	359
Tiedotusvälineiden kielenhuolto-projektit	3 740	596	447
Muu koulutus	110	23	66
Tekstinhoito	864	1 074	837
Yhteensä	5 150	2 067	1 709

Taulukko 9. Kielentutkimuksen ja kielenhuollon yleistajuiset julkaisut 2008–2010.

	2008		2009		2010	
	kpl	sivuja	kpl	sivuja	kpl	sivuja
Kielenkäytön oppaat	1	339	1	272	–	–
Muut julkaisut ja artikkelit	140	909	172	614	157	658
Kotuksen lehdet	3	700	3	755	3	766
Säännölliset palstat lehdistössä	105	105	84	84	55	55
Verkkajulkaisut Kotuksen sivuilla	–	–	2	534	3	497
Kielipalstat Kotuksen verkkosivuilla	69	69	44	44	51	51
Kotus-blogit	–	–	98	98	173	173
Arvostelut	–	–	18	49	20	38
Yhteensä	318	2 122	422	2 450	462	2 238

4.3 Tietohuolto

Kotuksen tulossopimus 2010:

Tietohuolto ylläpitää, tuottaa ja kehittää tutkimuskeskuksen kannalta relevantteja kielentutkimusaineistoja, niin että ne palvelevat paitsi tutkimuskeskusta myös muuta tiedeyhteisöä, viranomaisia ja suurta yleisöä. Sähköisiä tutkimusaineistoja täydennetään ja niiden käytettävyyden parantamiseksi tiivistetään kieliteknologista yhteistyötä muiden alan toimijoiden kanssa. Aineistojen avointa saatavuutta parannetaan yhteistyössä yliopistojen ja tieteellisten seurojen kanssa. Aineistojen käyttöä seurataan. Kirjaston kokoelmat pidetään ajantasaisina. Asiakas- ja tietopalvelu on nopeaa ja luotettavaa.

Tietohuollon tavoitteet saavutettiin hyvin. Aineistotyö edistyi suunniteltua ripeämmin, ja sähköisten aineistojen indikaattoriluku ylitti tavoitteen. Kirjaston ja arkistojen tietopalvelutehtävien ja arkistojen asiakaskäyntien määrä noudatteli edellisvuosien tasoa, ja kirjaston lainojen ja asiakaskäyntien määrässä oli huomattava kasvu.

Sähköiset aineistot

Kotus sai opetus- ja kulttuuriministeriöltä digitointiin 300 000 euron hankerahoituksen, jolla palkattiin 17 työntekijää. Hankkeessa digitoitiin monipuolisesti erilaisia aineistoja, julkaistiin aineistoja Kotuksen verkkosivuilla, tehtiin aineistoihin liittyviä metatietotöitä, suunniteltiin ja toteutettiin sähköisten paikannimiaineistojen yhteinen tietokanta ja käyttöliittymä ja suunniteltiin digitaalisten aineistojen pitkäaikaissäilytystä. Lisäksi tehtiin aineistojen hallintaan liittyvä MetaMaker-ohjelma, joka on vapaasti saatavilla Kotuksen verkkosivuilla. Osa hankerahoituksesta käytettiin ostopalvelujen hankkimiseen. Hankkeessa digitoitujen ja tuotettujen aineistojen julkaiseminen aloitettiin vuoden 2010 aikana ja julkaiseminen jatkuu vielä vuosina 2011 ja 2012.

Kotus osallistui monin tavoin opetus- ja kulttuuriministeriön *Kansallinen digitaalinen kirjasto* (KDK) -hankkeeseen. KDK:n asiakasliittymään valmistauduttiin viimeistelemällä Kotuksen omaa aineistotietokantaa. Myös tulevaa kansallista PAS- eli pitkäaikaissäilytysjärjestelmää on pidetty silmällä aineistotietokanta- ja digitoitityössä.

KDK:n myötä myös yhteistyö muistiorganisaatioiden, yliopistojen ja tieteellisten seurojen (mm. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran SKS:n, Svenska litteratursällskapetin SLS:n ja Elinkeinoelämän keskusarkiston ELKAN) kanssa on edelleen tiivistynyt. Kotus osallistui arkistojen vertaisarviointiin, joka toteutettiin SLS:n johdolla ja konsulttitoimiston avustuksella. Arviointi painottui digitointiin ja pitkäaikaissäilytykseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamaa *Äänistö*-hanketta edistettiin yhdessä mm. Suomen Jazz & Pop Arkiston (JAPA) kanssa. Kotus järjesti osana hanketta kaksi äänitedigitoinnin koulutuspäivää. Yhdessä JAPAN kanssa Kotus sai ministeriöltä vuoden rahoituksen ns. digitoimistohankkeeseen, jossa edistetään muistiorganisaatioiden ja muiden ei-kaupallisten tahojen äänitedigitointia.

Toimittiin edelleen aktiivisesti äänitteiden ja tekstien digitoinnin ja pitkäaikaissäilyttämisen ammattilaisten DigiWiki-verkostossa.

Kotus osallistui Saamelaiskäräjien johtaman *Suomen saamelaiset paikannimet paikkatietokantaan* -hankkeen suunnitteluun. Kotus on mukana Koneen Säätiön rahoittamassa, useiden yliopistojen yhteisessä *Kielen murteet biologisen lajiutumisen näkökulmasta* -tutkimushankkeessa, jossa hyödynnetään uudella tavalla sähköisiä murreaineistoja.

Sähköisten kielentutkimusaineistojen määrää lisättiin ja saatavuutta parannettiin edelleen, kun Kotuksen aineistopalvelu Kainoa (kaino.kotus.fi) kartutettiin 1,2 miljoonan sanan verran. Myös luvanvaraisten aineistojen määrä on lisääntynyt 19,4 miljoonalla sanalla. Kainon käyttäjämäärä kasvoi lähes 10 % edellisvuodesta.

Sähköisten aineistojen indikaattoriluku nousi suunnitellusta, koska opetus- ja kulttuuriministeriön hankerahalla digitoituista aineistoista jo osa saatiin verkkoon.

Kotuksessa on kaikkiaan äänitteitä noin 23 000 tuntia, joista nyt on digitoituna 15 900 tuntia eli 66,9 %.

Taulukko 10. Sähköisten aineistojen indikaattorilukemat 2008–2010.

Aineisto	2008	2009	2010
Tekstikorpuukset	5 652	5 652	8 548
Sanakirjat ja sanastot	11 099	11 393	11 729
Viitetietokannat	2 058	2 118	5 503
Kartat ja kuvat	70	1 269	1 861
Ääni- ja kuvatallenteet	10 188	11 241	12 072
Aineistoindikaattori yhteensä	29 067	31 673	39 713

Taulukko 11. Aineistopalvelu Kainon käyttö 2008–2010.

	2008	2009	2010
Yksittäisiä käyttäjiä	52 447	53 331	62 033
Vierailujen määrä	71 438	66 950	81 737
Ladattuja sivuja	460 906	435 834	692 430

Taulukko 12. Kielentutkimusaineistojen määrä miljoonina sanoina 2008–2010.

Aineisto	2008	2009	Lisäys	2010	Lisäys
Vapaasti käytettävät aineistot	22,5	25,0	2,5	26,2	1,2
Luvanvaraiset aineistot yhteensä	114,4	134,1	19,7	153,5	19,4
– tekstit	27,5	36,6	9,1	48,2	11,6
– av-aineistot	86,9	97,5	10,6	105,3	7,8

Taulukko 13. Digitoitujen äänitteiden määrät tunteina 2008–2010.

	2008	2009	2010
Digitoitujen äänitteiden vuosikartunta	442	1 767	1 201
Yhteensä	12 973	14 740	15 941

Arkistot ja kirjasto

Keskusteluja kirjaston suomalais-ugrilaisen kokoelman siirrosta on jatkettu Helsingin yliopiston kirjaston kanssa.

Kirjaston lainojen määrä kasvoi lähes 10 % ja asiakaskäyntien määrä peräti 30 %. Kirjaston ja arkistojen tietopalvelutehtävien määrä noudatteli edellisvuosien tasoa. Arkistojen asiakkaina ovat Kotuksen tutkijoiden lisäksi olleet ulkopuoliset tutkijat, opiskelijat ja esimerkiksi kääntäjät ja toimittajat. Kirjaston asiakaskunta on varsin kansainvälistä. Kirjaston suurimpana lainaajaryhmänä on edelleen Helsingin yliopiston opiskelijat, opettajat, tutkijat ja muu henkilökunta, 55,7 % (2009: 54,8 %).

Kirjasto on edelleen osallistunut aktiivisesti valtakunnalliseen kirjastoverkon työhön ja kirjastolla on näkyvä asema erikoiskirjastoverkossa ja FinELibissä. Kirjasto on mukana kansainvälisessä uralilaisten kielten tutkimuksen viitetietokantahankkeessa Urbiksessa ja on edelleen tuottanut runsaasti aineistoa Helka- ja Arto-tietokantoihin. Kotuksen kirjasto on yksi tietokannan suurimmista viitteiden tuottajista. Kirjasto on mukana myös kirjastojen yhteisessä Kysy kirjastonhoitajalta -verkkotietopalvelussa.

Ontologisoitiin Kotuksen *Kielitieteen asiansasto* osana Aalto-yliopiston ja Helsingin yliopiston Älykkäät yhteisölliset palvelut (FinnONTO 2.0) -hanketta.

Laadittiin Opetushallituksen toimeksiannosta kattava selvitys Suomessa äidinkieleksi rekisteröityjen kielten sanakirjoista ja julkaistiin verkkojulkaisuna *Pien-Savon pohjoisosan maantarkastusluettelo vuosilta 1562–1564*.

Pohjoismaisten Arkistojen päivän tapahtumana järjestettiin näyttely *Vilua Hallapelloilla – perinnetietoa Kotuksen arkistoissa* ja avoimien ovien ilta.

Taulukko 14. Arkistojen palvelutoiminta 2008–2010.

	2008	2009	2010
Tietopalvelutoimeksiannot	907	1 035	1 167
Asiakaskäynnit	1 211	1 282	1 191

Taulukko 15. Kirjaston palvelutoiminta 2008–2010.

	2008	2009	2010
Asiakaskäynnit ¹	6 480	7 812	10 277
Lainat	8 469	13 370	14 665
Tietopalvelutoimeksiannot	711	790	733

¹ Laskettu tieteellisten kirjastojen otantamenetelmällä.

4.4 Vähemmistökielet

Kotuksen tulossopimus 2010:

Kotus toimii sen hyväksi, että Suomessa käytettävien saamelaiskielten, Suomen romanikielen ja suomalaisen viittomakielen käyttöala voi laajentua. Tämän edistämiseksi tutkitaan näiden kielten rakennetta ja käyttöä sekä vahvistetaan kielen asemaa kussakin kieliyhteisössä. Toimitaan yhdessä kieliryhmiä edustavien organisaatioiden kanssa. Samalla edistetään ja seurataan kieliä koskevan lainsäädännön toteutumista.

Vähemmistökielten tutkimuksessa ja huollossa tavoitteet saavutettiin pääosin hyvin. (Tulokset sisältyvät aiempiin taulukoihin.) Laadittiin kieltä käsitteleviä yleistajuisia ja tieteellisiä artikkeleita, pidettiin luentoja ja esitelmiä ja laadittiin lausuntoja. *Suomen viittomakielten kielipoliittinen ohjelma* julkistettiin syksyllä. Saamen ja viittomakielen tutkijat osallistuivat kulttuuriympäristökampanjaan. Vähemmistökieliä koskevaan toimintaan heijastuivat vahvasti Kotus-työryhmän ehdottamat useimpien vähemmistökielten tehtävien siirrot eri yliopistoihin ja Kuurojen Liittoon vuonna 2012.

Saamen kielet

Inarinsaamassa päättyi menestyksekkäästi täydennyskoulutushanke, joka tähtäsi kielen elvytykseen kouluttamalla eri alojen asiantuntijoita inarinsaamen taitoisiksi. Koltansaamen dokumentointihankkeen ensimmäinen julkaisuvihko *Sää'mkiöll, ä'rbbkiöll* ilmestyi. Uutta koltansaamen aineistoa ei juuri litteroitu, mutta koltansaamelle saatiin huoltaja syksyksi 2010. Älgu-tietokanta on ollut julkisesti käytettävissä. Saamelaiskielten osalta siihen syötetään myös tulevaisuudessa ilmestyvien etymologisten tutkimusten tietoja. Vastattiin noin 600 neuvontakysymykseen. Saamen kielen lautakunta kokoontui kerran.

Karjalan kieli

Vuonna 2009 julkistettua *Karjalan kielen sanakirjan* verkkoversiota tarkastettiin ja kehitettiin edelleen. Päivitetty teos nimettiin uudelleen *Karjalan kielen verkkosanakirjaksi*. Vastattiin karjalan kieltä koskeviin puhelin- ja sähköpostikyselyihin.

Romanikieli

Romanikielen alkeisoppikirjan ja kieliopin käsikirjoitukset valmistuivat. Lauseoppiteoksen laatimista jatkettiin. Ensimmäinen, vuotta 2009 koskeva, romanikielen kielipoliittisen seurannan vuosiraportti julkaistiin Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen verkkopalvelussa. *Romanikielen uudissanakirjan* sana-artikkeleista valmistui puolet; sanakirjan on määrä valmistua vuonna 2011. Laadittiin yhdessä Helsingin yliopiston ja opetus- ja kulttuuriministeriön edustajien kanssa ehdotus romanikielen ja -kult-

tuurin yliopisto-opetuksesta. Syyskuun alussa järjestettiin kansainvälinen romanikielen tutkimuksen konferenssi. Romanikielessä pyrittiin muutenkin mukaan kansainvälisiin verkostoihin ja hankkeisiin. Joulukuussa käynnistyi Grazin yliopiston johtama, osittain EU-rahoitteinen Qualirom-hanke (2011–2013), jossa Kotimaisten kielten tutkimuskeskus on mukana. Vastattiin romanikieltä koskeviin puhelin- ja sähköpostikyselyihin. Romanikielen lautakunta kokoontui kuusi kertaa.

Viittomakieli

Suvi-portaalin käyttöliittymä valmistui, ja julkaisualustasta valmistui suomi–viittomakieli-suunnan osuus. FileMaker-tietokanta vaihdettiin avoimeen koodiin perustuvaan tietokantaan, koska näin saavutetaan parempi yhteensopivuus portaalin kanssa. Muutostyö aloitettiin. Sanakirjatyötä varten rakennettiin uusi palvelinratkaisu. Vastattiin viittomakieltä koskeviin puhelin- ja sähköpostikyselyihin. Viittomakielen lautakunta tuotti Kelalle viittomakielen laadun arviointikriteeristön ja laati YLElle ja Kuopion HUMAKille kannanoton, joka koski Itä-Suomen uutisten tulkkauksoikeilua.

Teakstaveršuvdna Suomeksi | P5 svenska | Romani tšimbaha | Viittomakielellä | In English

Ruovttueatnan gielaide dutkanguovddáš

Kotimaisten kielten tutkimuskeskus
Forskningscentreren för de inhemska språken
Finnosko tšimbenjo instituutos

► Diedut Kotusis ► Giellagáhtten ► **Namat** ► Dálá giella ► Giela historjá ► Suopmanat ► Almmuhuvvon girjiit

JOY
JORGANEN OMA YHÄRISTÖ

BÁIKENAMA MUITALUS

Báikenamat - oassi kulturárbevierus

Sáhka báikkid birra
Namma báikki mielde
Namma namas
Gielas gillii

Namat gieđas

Bealddu namma rádjui
Namat rádjui
arkiivvaide
Rivttes namma rivttes
sadjai
Sámegiell kártnamat
Vuodokárta
báikenamat
Namma mángga gillii

Eahpevirggálaš báikenamat
Stadi kartsaid alde
Boadátgo Tiksi? Jorgal Turtsas Lasarii

Plánejuvvon báikenamat
Espoo Mulby
Kruunuhaka
Vantaa Keimola

Saksala bealddut. Govva: Toni Suutari

Báikenamat – oassi kulturárbevierus

Buot min eallima ja gulahallama dáfus deatalaš báikkiin lea namma. Árbevirolaš báikenamat šaddet guovllu vássánáiggis, gielas ja kultuvrras. Namat leatge min historjá boarréseamos dokumeanttat, divrras kulturárbi. Dat leat diedut vássánáiggis boahteáigái, oassi báikkálaš kultuvrras ja historjás. Danin daid galgá atnit árvvus, gáhttet ja seailluhit.

Eanaš oassi suomelaččain orrot dán áigge čeahkkebáikkiin, ja doppege min birra leat namat. Plánejuvvon dásnamat šaddet earaláikái go árbevirolaš namat, muhto buoremus dilis dat dávistit guovllu boares báikenamaid. Oahpes namat dahket álkibun vuogáiduvvat ja oahpásmuvvat duovdagidda dállege go biras rievdá. Buorre namma váldá vuhtii kulturárvvuid ja nanosmahttá ruovttubáikeodvdu.

© Karttakuus, kuva US9193

Báikenamat gielaide mielde Suoma kárttas

Kártti leat merkejuvvon guovllut, gos dálá suoma-, ruota- ja sámegiell namat leat Suoma vuodokárttas. Gáldomateriálan lea Eanamihtidanlágádusa Báikenammaregisttar.

Báikenamat leat "vurken museai" dieduid vássán áiggi birra, muhto seammás dat govvidit olbmuid miellagoddošiid, olbmo jurddašeami ja olbmuid diehtoomardeami. Báikenamat ráhkadit ollisvuodaid, nammavuogadagaid.

Filofabriikka Vantaakoskis. Govva: Copyright Vantaa gávpot.

Ovddit | Čuovvovaš

Kotus järjesti Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien, Svenska litteratursällskapetin ja Maanmittauslaitoksen kanssa vuoden 2010 kulttuuriympäristökampanjaan liittyvän näytellyn *Paikannimen tarina* ja siihen liittyvän verkkonäyttelyn. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen verkkopalvelussa (www.kotus.fi) olevassa näyttelyssä esitellään suomen-, ruotsin-, saamen- ja viittomakielisiä paikannimiä. Näyttelyn kielet ovat suomi, ruotsi ja pohjoissaame. Kuvssa näyte pohjoissaamenkielisiltä sivuilta.

5. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

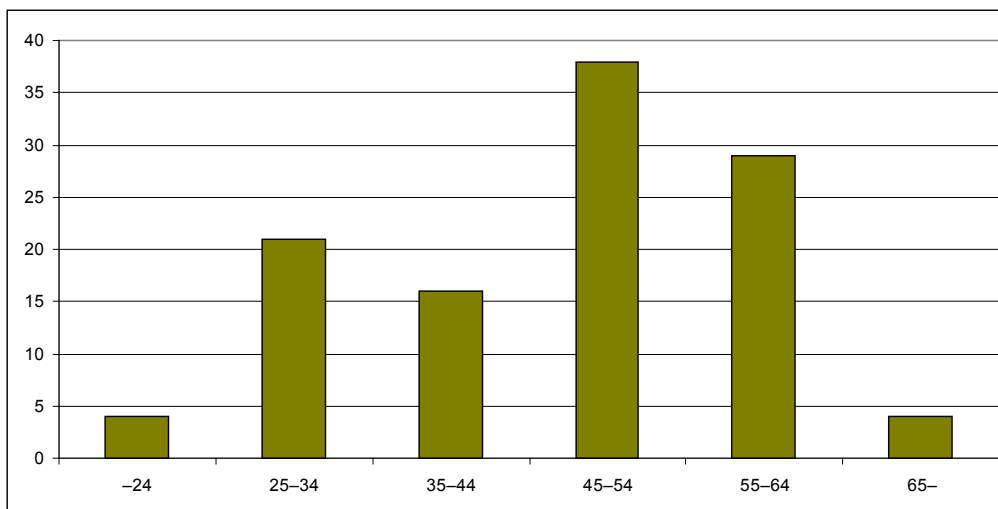
Kotuksen tulossopimus 2010:

Tutkimuskeskus kehittää työyhteisöään tavoitteena henkilöstön hyvä työkyky ja työhyvinvointi. Tavoitteena on työtyytyväisyysindeksi 3,4. Pyritään terveelliseen ja turvalliseen työympäristöön ja hyvinvointia tukevaan työilmapiiriin. Henkilöstöstrategian avulla pyritään tarkoituksenmukaiseen henkilöstön määrään ja rakenteeseen.

5.1 Henkilöstö

Kotuksen henkilömäärä oli 112 (2009: 112), naisia 83, miehiä 29. Henkilötyövuosia tehtiin 103,9 (2009: 102). Pääosa henkilöstöstä oli vakituisessa työsuhteessa. Määräaikaisissa työsuhteissa oli sijaisia, projektityöntekijöitä ja opiskelijoita lyhytaikaisissa tehtävissä. Vuonna 2010 määräaikaisten lukua lisäsi erityisesti valtion lisäbudjetista saatu nuorisotyöllistämisraha.

Henkilöstön keski-ikä oli 45,8 v (2009: 47,4 v). Nuorisotyöllistämisraha alensi väliaikaisesti henkilöstön keski-ikää vuonna 2010, vakinaisen henkilöstön keski-ikä ei sen sijaan ole alentunut. Kotuksen henkilöstö viihtyy pitkään työtehtävissään: 55–64-vuotiaita oli 29 (2009: 27) ja 65 vuotta täyttäneitäkin 4 henkeä (2009: 5). Vuonna 2010 jäi eläkkeelle neljä työntekijää (2009: 4). Keskimääräinen eläköitymisikä oli 64,5 vuotta (valtiolla keskimäärin 61,1).

Kuvio 5. Henkilöstö iän mukaan 31.12.2010. Keski-ikä on 45,8 vuotta.

Kotuslaisten koulutustaso on korkea. Tahti-järjestelmän mukaan koulutustasoindeksi on 5,8 (2009: 6,4) (asteikko 1–8; koko valtiosektorin indeksi 5,1). Korkeakoulututkinnon suorittaneita on 70,5 % ja tohtorin tutkinnon suorittaneita 17 % koko henkilöstöstä.

Tehdyn työajan osuus säännöllisestä työajasta vuonna 2010 oli 80,2 % (2009: 79,5 %) (koko valtiosektori 81,3 % vuonna 2010).

5.2 Työhyvinvointi ja työsuojelu

Työkyvyttömyyseläkkeelle ei jäänyt kukaan. Henkilöstön terveydentila oli sairauspoissaoloilla mitattuna hyvä, 6,8 työpäivää/htv (2009: 8,6) (valtiolla 9,7 työpäivää/htv vuonna 2010). Työterveyshuolto maksoi 586,40 euroa/htv (2009: 587,70 euroa, 2008: 382,30 euroa).

Kotuksessa toimivat työsuojeluryhmä ja työhyvinvointiryhmä, jotka kiinnittivät huomiota sekä fyysiseen että henkiseen hyvinvointiin. Henkilöstölle järjestettiin koulutusta työhyvinvointiin liittyvistä seikoista.

Suomen Terveystalo Oy teki huhtikuussa työpaikkaselvityksen, jossa selvitettiin fysikaalisia haittatekijöitä, ergonomiaa ja henkisiä kuormitustekijöitä. Työsuojelutarkastus tehtiin marraskuussa. Ulkopuolisen työsuojelutarkastajan tekemän arvion mukaan Kotuksen työturvallisuutta kuvaava Halmeri-indeksi on erinomainen, 91,3 (maksimi 100). Myös kotuslaisten näkemyksiä työsuojelusta kuvaavasta Valmeri-kyselystä saatiin keskiarvoa paremmat tulokset (Kotuksen kokonaisindeksi 4,09, vertailutyöpaikkojen keskiarvo 3,86).

Vuoden 2009 työtyytyväisyyskyselyn tulokseksi saatiin 3,3 eli lähes sama kuin aiemmissa kyselyissä (3,4). Tulos on samanlainen kuin valtiolla keskimäärin. Seuraavaksi kysely tehdään vuonna 2011.

Henkilöstön liikuntaharrastuksia on tuettu järjestämällä liikuntaryhmiä ja vuotuinen virkistyspäivä. Lisäksi on tuettu henkilökunnan vapaa-ajan liikuntaa ja tarjottu henkilöstölle tuettua hierontapalvelua.

Henkilöstön koulutukseen ja kehittämiseen käytettiin 2,9 työpäivää/htv, ja se maksoi 912,80 euroa/htv (2009: 1 päivä, 2008: 1,6 päivää).

6. Tilinpäätösanalyysi

Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen toiminta rahoitetaan pääosin budjettirahoituksella ja veikkausvoittovaroilla. Budjettirahoituksen ja veikkausvoittovarojen osuus kokonaisrahoituksesta oli 76 prosenttia vuonna 2010. Budjettirahoitus oli runsas 2,5 miljoonaa euroa ja veikkausvoittovarat 2,7 miljoonaa euroa. Muuta ulkopuolista rahoitusta oli hieman yli miljoona euroa. Tästä suurin osa oli liikeyrityksien suoritteiden ja muiden tuottojen tuloja (557 524 euroa). Lisäksi oli erilaista tutkimus- ja aineistohankerahoitusta mm. Suomen Akatemiasta, sekä nuorisotyöttömyyden torjuntaan tarkoitettua määrärahaa. Kaikkiaan Kotuksen käytettävissä oli vuonna 2010 noin 6,9 miljoonaa euroa.

Taulukko 16. Toiminnan rahoitus ja menot vuosina 2008–2010.

Toiminnan rahoitus, €	2008	2009	2010
Budjettirahoitus	2 681 000	2 645 000	2 557 000
Veikkausvoittovarat	2 537 243	2 709 000	2 712 000
Liiketaloudellisten suoritteiden tulot ja muut tuotot	627 506	631 370	557 524
Muu ulkopuolinen rahoitus	395 284	327 287	479 886
Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	934 843	828 206	610 679
Yhteensä	7 175 876	7 140 863	6 917 089
Menot, €	2008	2009	2010
Henkilöstökulut	4 798 021	5 073 366	5 114 410
Aineet ja tarvikkeet	192 008	90 276	84 598
Kiinteistömenot	749 118	799 051	881 125
Palvelut	405 688	466 455	401 812
Muut menot	62 559	99 969	86 181
Yhteensä	6 207 394	6 529 117	6 568 126

Taulukko 17. Talousarvion toteutumalaskelma 2010.

	Määräraha tai tuloarvio				
	Vuodelta 2010	Edelliseltä vuodelta	Käytet- ävissä	Käytetty	Siirretty vuodelle 2011
Varsinaiset määrärahat					
29.40.03 Toimintamenot	2 557 000	610 679	3 167 679	2 829 111	338 568
29.40.53 Veikkausvoittovarat	2 712 000		2 712 000	2 712 000	0
Yhteensä	5 269 000	610 679	5 879 679	5 541 111	338 568

Tutkimuskeskuksella oli vuonna 2010 käytössään varsinaista määrärahaa 5 879 679 euroa. Vuodelle 2011 siirtyi 338 568 euroa.

Ulkopuolinen rahoitus

29.40.03 Liiketaloudellisten suoritteiden tulot ja muut tuotot	557 524		557 524	557 524	0
4.08.28.40.21 Tuottavuuden edistäminen	3 000		3 000	3 000	0
29.40.537 Nuorisotyöttömyyden torjuntaan tarkoitettu lisätalousarvion määräraha	300 000		300 000	300 000	0
29.60.501 Suomen Akatemian tutkimusmääräraha	100 580		100 580	94 788	5792
32.30.51.21 Palkkaukset ja muut menot (työllistetyt)	76 306		76 306	71 703	4 603
Yhteensä	1 037 410		1 037 410	1 027 015	10 395

Varsinainen ja ulkopuolinen rahoitus yhteensä 6 306 410 610 679 6 917 089 6 568 126 348 962

Tutkimuskeskuksella oli ulkopuolista rahoitusta käytössä 1 037 410 euroa, josta vuodelle 2011 siirtyi yhteensä 10 395 euroa.

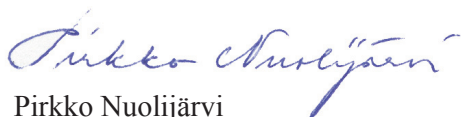
7. Sisäisen valvonnan arviointi

Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen johdon valvontavastuu ja valvontatehtävät on säädelty tutkimuskeskusta koskevassa laissa, asetuksessa ja työjärjestyksessä sekä opetus- ja kulttuuriministeriötä koskevassa taloussäännössä. Riskienhallintaan on ryhdytty kiinnittämään huomiota ja tätä työtä jatketaan valtiovarainministeriön suosituksen mukaan.

Kotimaisten kielten tutkimuskeskus laatii vuosittain opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa tulos-sopimuksen, jonka toteutumista arvioidaan ja jota tarkistetaan tulosneuvotteluissa. Opetus- ja kulttuuri-ministeriön sisäisen tarkastuksen ohjesääntö ohjaa myös Kotuksen toimintaa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön taloussäännön lisäksi Kotuksen omassa vuosittain päivitettävässä määrärahojen käyttöä ja taloudenhoitoa koskevassa ohjeessa on määräykset määrärahojen käyttövas-tuista.

Helsingissä 11.3.2011

Pirkko Nuolijärvi
johtaja
Kotimaisten kielten tutkimuskeskus

Julkaisut 2010

Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen julkaisuja -sarja

- Suomen viittomakielten kielipoliittinen ohjelma. – Helsinki : Kuurojen Liitto : Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, 2010. – 81 s. : kuv. (Kuurojen Liitto ry:n julkaisuja ; 60) (KKTKJ ; 158).
- Atlas linguarum Fennicarum = Itämerensuomalainen kielikartasto = Läänemeresoome keeleatlas = Ostseefinischer Sprachatlas = Lingvističeskij atlas pribaltijsko-finskih žykov : ALFE. 3 / [päätoimittaja = peatoimetaja = Chefredakteur = glavnyj redaktor: Tuomo Tuomi ; 3. osan vastaava toimittaja = 3. osa vastutav toimetaja = verantwortlicher Redakteur des dreiten Bandes = otvetstvennyj redaktor 3 toma: Vladimir Rjagojev ; toimitus = toimetus = Redaktion = redkollegiä: Anneli Hänninen ... et al. ; kartat = kaardid joonistanud = Kartengraphik = karty: Anneli Hänninen]. – Helsinki : Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, 2010. – 486 s. (SKST ; 1295, Tiede) (KKTKJ ; 159).
- Kielellä on merkitystä : näkökulmia kielipoliittikkaan / toimittaneet Hanna Lappalainen, Marja-Leena Sorjonen ja Maria Viikuna. – Helsinki : Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2010. – 441 s. (SKST ; 1262, Tiede) (KKTKJ ; 160).
- Sää´mkiöll, ä´rbkiöll / Eino Koponen, Jouni Moshnikoff ja Satu Moshnikoff (toim.). – Helsinki : Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, 2010. – 108 s. (KKTKJ ; 161) <URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=3833>>.
- Suomen viittomakielten kielipoliittinen ohjelma [Videotallenne] / suomalaiselle viittomakielelle kääntäminen ja toimitaminen: Päivi Mäntylä, Pia Taalas, Kaisa Alanne ja Virpi Thurén. – [Helsinki] : Kuurojen Liitto ry : Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, 2010. DVD-videolevy (2 t 43 m). (Kuurojen Liitto ry:n julkaisuja ; 62) (KKTKJ ; 163) DVD on rakenteeltaan suomenkielisen alkuteoksen mukainen: Suomen viittomakielten kielipoliittinen ohjelma (2010).

Lehdet – Tidskrifter

- Hiidenkivi : suomalainen kulttuurilehti / julkaisijat: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Suomen Kotiseutuliitto, Kotimaisten kielten tutkimuskeskus. – Helsinki : Stellatum, 2010. ISSN: 1236-794X. Ilm. tiheys: Kuusi kertaa vuodessa. 378 sivua.
- Kielikello : kielenhuollon tiedotuslehti / Kotimaisten kielten tutkimuskeskus. – Helsinki : Stellatum, 2010. ISSN: 0355-2675. Ilm. tiheys: Neljä kertaa vuodessa. 168 sivua.
- Språkbruk / Tidskrift utgiven av Svenska avdelningen vid Forskningscentralen för de inhemska språken. – Helsingfors : Forskningscentralen för de inhemska språken, 2010. ISSN: 0358-9293. Ilm. tiheys: Neljä kertaa vuodessa. 220 sivua.

Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen verkkojulkaisuja -sarja

- Venäjän federaation paikannimiä. Oikeinkirjoitus- ja painotusopas / Toimittaneet: Pirjo Mikkonen, Martti Kahla, Ida Kempinen ja Anna Charnaya. – Helsinki : Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, 2010. (Näköisjulkaisu PDF-muotoisena (2,53 MB) teoksesta Venäjän federaation paikannimiä (2006) (ISBN 952-5446-18-2, ISSN 0355-5437) (Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen verkkojulkaisuja. Ssn 1796-041X ; 11) URN:ISBN 978-952-5446-47-0.
- Finska språkets framtid – Ett språkpolitiskt handlingsprogram / Forskningscentralen för de inhemska språken och dess finska språknämnd i samarbete med institutionen för finska och inhemska litteratur vid Helsingfors universitet. – Helsingfors : Forskningscentralen för de inhemska språken, 2010. (KKTKVJ ; 12) <URL: <http://scripta.kotus.fi/www/verkkojulkaisut/julk12/>>.
- Miten kuvata muutosta? Puhutun kielen tutkimuksen lähtökohtia murteenseuruuhankeeseen pohjalta / Pirkko Nuolijärvi, Marja-Leena Sorjonen. – Helsinki : Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, 2010. – 1 PDF-tiedosto (7,67 MB) ; (149 s.). – (KKTKVJ ; 13) <URL: <http://scripta.kotus.fi/www/verkkojulkaisut/julk13/>>. (Julkaistu myös painettuna.)
- Sää´mkiöll, ä´rbkiöll / Eino Koponen, Jouni Moshnikoff ja Satu Moshnikoff. – Helsinki : Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, Dommjännmlaž kiöli tu´tkkeemkööskös, 2010. - PDF, noin 1,7 MB). – (KKTKVJ ; 14) <URL <http://scripta.kotus.fi/www/verkkojulkaisut/julk14/>>.
- Suomen viittomakielten kielipoliittinen ohjelma / Kuurojen Liitto ry ja Kotimaisten kielten tutkimuskeskus. – Helsinki: Kuurojen Liitto ry ja Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, 2010. – PDF (noin 1 MB). – (KKTKVJ ; 15) <URL <http://scripta.kotus.fi/www/verkkojulkaisut/julk15/>>.
- Suomen viittomakielten kielipoliittinen ohjelma (www-sivusto). Suomen viittomakielten kielipoliittinen ohjelma (2010) / Kuurojen Liitto ry ja Kotimaisten kielten tutkimuskeskus. – Helsinki: Kuurojen Liitto ry ja Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, 2010. – Viittomakielinen verkkojulkaisu (html). – (KKTKVJ ; 16). <URL <http://www.kl-deaf.fi/Kipo/>>. – Tämä viittomakielinen www-julkaisu noudattaa rakenteeltaan suomenkielistä alkuteosta. Sivusto on kaksikielinen: kunkin viittomakielisen videon yhteyteen on liitetty vastaava suomenkielisen julkaisun luku. Sivustolla esitetyistä viittomakielisistä videoista on koostettu myös dvd-julkaisu.
- Språkpolitiskt program för teckenspråken i Finland / Finlands Dövas Förbund rf och Forskningscentralen för de inhemska språken. – Helsingfors : Finlands Dövas Förbund rf och Forskningscentralen för de inhemska språken, 2010. – I PDF-format (cirka 1 MB). – (KKTKVJ ; 17 <URL <http://scripta.kotus.fi/www/verkkojulkaisut/julk17/>>.
- Pien-Savon pohjoisosan maantarkastusluettelo vuosilta 1562–1564 / Timo Alanen (toim.) ; verkkotoimitus: Jari Vihtari ja Raija Miiikkulainen. – Helsinki : Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, 2010. (Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen verkkojulkaisuja. ISSN 1796-041X ; 19) Verkkojulkaisu HTML. URN:ISBN 978-952-5446-62-3, ISSN 1796-041X. <URL <http://scripta.kotus.fi/www/verkkojulkaisut/julk19/>>.

Vuosikymmen EU-suomea / Toimittajat: Aino Piehl ja Inkaliisa Vihonen. – Helsinki : Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, 2010. (Näköisjulkaisu PDF-muotoisena (543,72 kB) Aino Piehlin ja Inkaliisa Vihosen toimittamasta kirjasta Vuosikymmen EU-suomea (2006) (KKTKVJ ; 21).

Käännetäänkö tekstisi, tulkataanko puheenvuorosi? Selvää suomea kansainvälisesti / Aino Piehl ja Inkaliisa Vihonen. – (Näköisjulkaisu Aino Piehlin ja Inkaliisa Vihosen kirjasta Käännetäänkö tekstisi, tulkataanko puheenvuorosi? Selvää suomea kansainvälisesti). – Helsinki : Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, 2010. (KTKVJ ; 22) (3. p. 2006, ISBN 952-5446-19-0, ISSN 0355-5437). Verkkójulkaisu PDF (354 kB). URN:ISBN 978-952-5446-64-7, ISSN 1796-041X. <URL <http://scripta.kotus.fi/www/verkkójulkaisut/julk22/>.

Verkkosivustoja

Báikenama muitalus. Dahkkit: Tiina Manni-Lindqvist, Leila Mattfolk, Raija Miikkulainen ja Helinä Uusitalo, Kaarina Vuolab-Lohi. Neahttačájáhusas (HTML) leat mielde maid oaivegávptguovllus čakčat 2010 johtán Báikenama muitalus -čájáhusa materiála.

Ortnamns berättelser (2010) har gjorts av Tiina Manni-Lindqvist, Leila Mattfolk, Raija Miikkulainen och Helinä Uusitalo. (Den svenska versionen gjord av Leila Mattfolk.) Texterna om nordsamiska namn är skriven av Kaarina Vuolab-Lohi. Webbutställningen (HTML) baseras på utställningen Ortnamns berättelser som under hösten 2010 visades i huvudstadsregionen. Webbutställningen består av 28 HTML-sidor och innehåller 80 kartor och bilder (jpg). <URL <http://www.kotus.fi/ortnamnsberattelser/>>.

Paikannimen tarina. Verkkonäyttely, HTML-sivusto. Tekijät: Tiina Manni-Lindqvist, Leila Mattfolk, Raija Miikkulainen ja Helinä Uusitalo. Pohjoissaamenkieliset tekstit Kaarina Vuolab-Lohi. Verkkójulkaisussa on mukana myös pääkaupunkiseudulla syksyllä 2010 kiertäneeseen näyttelyyn Paikannimen tarina aineisto.

Paikannimen tarina -näyttely – Ortnamns berättelser. Paikannimen tarina – Ortnamns berättelser (2010). Näyttelytaulut. Tekijät – utställningsplanscher gjorda av: Espoon kaupunki – Esbo stad: Lea Keskitalo, Kaija Mallat, Sampsa Räsänen ja Sami Suviranta; Helsingin kaupunki – Helsingfors stad: Hanna Ikonen, Timo Ketola ja Johanna Lehtonen; Kotimaisten kielten tutkimuskeskus – Forskningscentralen för de inhemska språken: Terhi Ainiala, Tiina Manni-Lindqvist, Leila Mattfolk, Raija Miikkulainen, Sirkka Paikkala, Sirkka Rautoja, Leena Savolainen, Eeva-Liisa Stenhammar, Toni Suutari, Helinä Uusitalo, Maria Vidberg (Helsingin yliopisto – Helsingfors universitet) ja Kaarina Vuolab-Lohi; Maanmittauslaitos – Lantmäteriverket: Teemu Leskinen; Svenska litteratursällskapet i Finland: Pamela Gustavsson; Vantaan kaupunki – Vanda stad: Timo Kallaluoto, Vesa Karisalo, Ritva-Leena Kujala ja Tuula Määttänen. Näyttelytaulut – utställningsplanscher (PDF): 23 tiedostoa – dokument; lisäksi yksi HTML-sivu ja näyttelyjuliste (JPG) – dessutom en HTML-sida och en utställningsaffisch (JPG). <URL <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=3835/>> PDF-muotoisina.

Kirjat – Monografier

Piehl, Aino – Vihonen, Inkaliisa – Ehrenberg-Sundin, Barbro: Écrire pour être traduit. – ISBN 978-92-95074-06-4. DOI:10.2817/12505 <URL: http://cdt.europa.eu/CDT%20Publication%20Book/Writing%20for%20translation/Writing_FOR_TRANSLATION_FR.pdf>. [Alkuteos: Käännetäänkö tekstisi, tulkataanko puheenvuorosi? : selvää suomea kansainvälisesti / Aino Piehl, Inkaliisa Vihonen. – 3. laaj. p. – [Helsinki] : Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, 2006. – 48 s. (KKTKJ ; 139).]

Piehl, Aino – Vihonen, Inkaliisa – Ehrenberg-Sundin, Barbro: Writing for translation. – ISBN 978-92-95074-06-4. DOI:10.2817/12505 <URL: http://cdt.europa.eu/cdt%20publication%20book/writing%20for%20translation/writing_for_translation_en.pdf>. [Alkuteos: Käännetäänkö tekstisi, tulkataanko puheenvuorosi? : selvää suomea kansainvälisesti / Aino Piehl, Inkaliisa Vihonen. – 3. laaj. p. – [Helsinki] : Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, 2006. – 48 s. (KKTKJ ; 139).]

Räsänen, Matti: Päivä päivältä enemmän ja enemmän : Suomen toistokonstruktioita. – [Espoo] : Matti Räsänen, 2010. – 237 s. – Diss. Helsinki : Helsingin yliopisto. Myös verkkójulkaisuna.

Sandström, Caroline: Genus i östra Nyland – från dialektutjämning till dialektmarkör. – Helsingfors : Finska, finskugriska och nordiska institutionen vid Helsingfors universitet, 2010. – 421 s. (Nordica Helsingensia ; 20) (Dialektforskning ; 2) Diss. : Helsingfors universitet, 2010. Myös verkkójulkaisuna.

Toimitteet – Redigerade verk

Kielitieteen ontologia KTO : Kotuksen Kielitieteen asiansanasto on ontologisoitu, ja se on julkaistu Kansallisessa ontologiakirjastopalvelussa ONKlissa. Ontologisointi tehtiin Aalto-yliopiston ja Helsingin yliopiston Semantic Web 2.0 FinnONTO 2.0 -hankkeessa, jossa Kotuskin on mukana. Kotuksessa ontologisoinnista vastasi Anna-Liisa Kristiansson ja tutkimushankkeessa Tuomas Palonen ja Katri Seppälä. <URL: <http://www.yso.fi/onki/kto/> > <URL: <http://www.yso.fi/onki2/>>.

Oikeuskieli ja säädöstieto = Rättsspråk och författningsinformation : suomenkielinen lakikirja 250 vuotta = den finskspråkiga lagboken 250 år / Heikki E.S. Mattila, Aino Piehl, Sari Pajula (toim. / red.). – Helsinki : Suomalainen lakimiesyhdistys, 2010. – 371 s. : kuv. (Suomalaisen lakimiesyhdistyksen julkaisuja ; C-sarja N:o 41) (Publikationer av Suomalainen lakimiesyhdistys ; Serie C Nr 41).

Sprog i Norden 2010 : tema: sprognormering og tegnsprog / [hovedredaktør Pia Jarvad] ; red. Anna Maria Gustafsson ... [et al.]. – [København] : Norden, [2010]. – 275 s. ; kuv., kartt.

Bibliografiat – Bibliografier

Kristiansson, Anna-Liisa: *Selvitys Suomessa äidinkieleksi rekisteröityjen kielten sanakirjoista / laatunut Anna-Liisa Kristiansson.* – Helsinki : Kotimaisten kielten tutkimuskeskus : Opetushallitus, 2010. – 78 s. <URL: http://www.kotus.fi/files/1784/mamu_sanakirjoja_2010.pdf >.

Tieteelliset artikkelit ja katsaukset – Vetenskapliga artiklar

- Aapala, Kirsti – Koponen, Eino – Ruppel, Klaas: *Überblick über die Geschichte, den gegenwärtigen Stand und die Zukunftsperspektiven der etymologischen Forschung des Saamischen (Lappischen) in Finnland // Studia etymologica Cracoviensia.* – Kraków : Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2010. 15 (2010), s. 7–14.
- Ainiala, Terhi: *Place names – changes and losses // Proceedings of the 21st International Congress of Onomastic Sciences Uppsala 19–24 August 2002 5 / Editors: Eva Brylla, Maria Ohlsson & Mats Wahlberg in collaboration with Wolfgang Haubrichs & Tom Schmidt.* – Uppsala : Institutet för språk och folkminnen, 2010. – S. 297–304.
- *Somalier som namnbrukare i Helsingfors // Namn – en spegel av samhället förr och nu / Staffan Nyström (toim.).* – Stockholm : Nordstedts, 2010. (Språkvårdssamfundets skrifter ; 41). – S. 36–51.
- *Use of slang toponyms in Helsinki // Eigennamen in der gesprochenen Sprache / Pepin, Nicolas & De Stefani, Elwys (toim.).* – Tübingen : Narr Verlag, 2010. – S. 101–125 [ref.].
- Ainiala, Terhi – Lappalainen, Hanna: *Miten Helsingistä puhutaan? (E. Summary: Helsinki, Hesa or Stadi? How people talk about Helsinki) // Virittäjä.* – Helsinki : Kotikielen seura. 114 (2010) : 1, s. 71–107 [ref.].
- Ainiala, Terhi – Vuolteenaho, Jani: *Naming and making places: excavating the connection between nation-building and toponymic research / Jani Vuolteenaho and Terhi Ainiala // Language and the moulding of space : an interdisciplinary discussion / Nadine Jänicke, Fergal Lenehan (eds.).* – Magdeburg [u.a.] : Meine, 2010. – S. 11–31.
- Alanen, Timo: *Mustialan kartanon inventaari vuodelta 1601 // Vuosikirja /Lounais-Hämeen kotiseutu- ja museoyhdistys.* – Forssa : Lounais-Hämeen kotiseutu- ja museoyhdistys. 79 (2010), s. 44–53.
- *Piirteitä Eurajoen Saarenkylän paikannimistöä // Kotiseutumme Eurajoki.* 28 (2010), s. 124–139.
- Granqvist, Kimmo: *Two hundred years of Finnish Romani linguistics // Anantam Šāstram : indological and linguistic studies in honour of Bertil Tikkanen / edited by Klaus Karttunen.* – Helsinki : [Finnish Oriental Society], 2010. (Studia Orientalia ; 106). – S. 245–264.
- Hamunen, Markus: *Konstruktikielioppia konstruktikieliopien: 6. kansainvälinen konstruktikieliopin konferenssi (ICCG-6) Prahassa 3.–5.9.2010 // Virittäjä.* – Helsinki : Kotikielen seura. 114 (2010) : 4, s. 572–575 [ref.].
- Heinonen, Tarja Riitta: *Kuin-vertaukset. (E. Abstract: Kuin ('as, like') similes) // Virittäjä.* – Helsinki : Kotikielen seura. 114 (2010) : 3, s. 348–373 [ref.].
- af Hällström-Reijonen, Charlotta: *Om finlandismer och språkvårdens möjligheter att motverka dem (E. Summary: On Finlandisms and the possibilities for language planning to counteract them) // Språkvård och språkpolitik : Svenska språknämndens forskningskonferens i Saltsjöbaden 2008 = Language planning and language policy : proceedings of the Swedish Language Council Research Conference in Saltsjöbaden 2008 / red. Lars-Gunnar Andersson ... et al.* – Stockholm : Norstedts : Språkrådet, 2010. – (Skrifter utgivna av Språkrådet, Språkrådets skrifter ; 10). – S. 286–303.
- Kamppi, Nina: *Leksikografiaa Leeuwardenissa // Virittäjä.* – Helsinki : Kotikielen seura. 114 (2010) : 4, s. 566–569.
- Karttunen, Miia – Rouhikoski, Anu: *Kentällä kokeillen: murresyntaxin tutkijat uusia aineistoja kokoamassa // Virittäjä.* – Helsinki : Kotikielen seura. 114 (2010) : 3, s. 426–432.
- Koponen, Eino: *Johannes Tornaeksen Manuale Lapponicum in murrepohjasta ja vaikutuksesta ruotsinlapin kirjakielen myöhempään kehitykseen // Sanoista kirjakieliin : juhlakirja Kaisa Häkkiselle 17. marraskuuta 2010 / toimittaneet Sirkka Saarinen, Kirsti Siitonen ja Tanja Vaittinen.* – Helsinki : Suomalais-ugrilainen seura, 2010. (Suomalais-ugrilaisen seuran toimituksia ; 259). – S. 43–52.
- Kuutti, Pirkko: *Varhaiset lainsuomennokset (Svensk sammanfattning: Lagöversättningarna till finska före år 1809) // Oikeuskieli ja säädöstieto = Rättsspråk och författningsinformation : suomenkielinen lakikirja 250 vuotta = den finskspråkiga lagboken 250 år / Heikki E.S. Mattila, Aino Piehl, Sari Pajula (toim. / red.).* – Helsinki : Suomalainen lakimiesyhdistys, 2010. – S. 107–129, 327–330.
- Lappalainen, Hanna: *Hän vai se, he vai ne? // Kielellä on merkitystä : näkökulmia kielipolitiikkaan.* – Helsinki, 2010. – S. 279–324.
- Lauerma, Petri: *A. I. Arwidssonin arkkifoneeminen kirjaimisto vuodelta 1820 // Sanoista kirjakieliin : juhlakirja Kaisa Häkkiselle 17. marraskuuta 2010 / toimittaneet Sirkka Saarinen, Kirsti Siitonen ja Tanja Vaittinen.* – Helsinki : Suomalais-ugrilainen seura, 2010. (Suomalais-ugrilaisen seuran toimituksia ; 259). – S. 53–57.
- *Duodecimin ensimmäisen vuosikerran kieli // Duodecim : lääketieteellinen aikakauskirja.* – Helsinki : Kustannus Oy Duodecim. 126 (2010) : 5, s. 213–218 [ref.].
- *Nummisuutarit Kiven kielen kuvastajana // Nummisuutarit, komedia viidessä näytöksessä, kriittinen editio / toimittaneet Jyrki Nummi (päätoimittaja), Sakari Katajamäki, Ossi Kokko ja Petri Lauerma.* – Helsinki : Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2010. (SKST ; 1284). S. 121–128.
- Leino, Antti: *Experiences in teaching computer usability in second life // Blended Learning in Finland / Taina Joutsenvirta – Liisa Myrsky (toim.).* – Faculty of Social Sciences at the University of Helsinki, 2010. – S. 154–166 Ilm. myös: <URL: http://www.helsinki.fi/valtiotieteellinen/julkaisut/blended_learning_Finland.html>.
- Leino, Jaakko: *Adele E. Goldberg – Väitöskirjalla klassikoksi // Kielentutkimuksen modernit klassikot : kognitiivinen ja funktionaalinen kielitiede / toimittaneet Pentti Haddington & Jari Sivonen.* – Helsinki : Gaudeamus, 2010. – S. 71–97.
- *A cognitive approach to parenthetical speech // Cognitive linguistics in action: From theory to application and*

- back / Elzbieta Tabakowska, Michal Choinski, Lukasz Wiraszka (toim./red.). – Berlin : Mouton de Gruyter, 2010. (Applications of Cognitive Linguistics ; 14). – S. 273–289.
- Results, cases, and constructions: Argument structure constructions in English and Finnish // *Contrastive Studies in Construction Grammar* / Hans C. Boas (toim./red.) – Amsterdam : John Benjamins. (Constructional Approaches to Language ; 10). – S. 103–136.
- Leino, Jaakko & Sääskilähti, Minna: Kielipolitiikan keinoin asenteita analysoimaan // *Maailma tuli tunnille: Kansainvälisyyskasvatus osana äidinkielen ja kirjallisuuden opetusta* / Terhi Törmälehto (toim./red.). – Helsinki : Äidinkielen opettajain liitto, 2010. (Äidinkielen opettajain liiton vuosikirja 2010). – S. 71–84.
- Maamies, Sari: Kielitietoisuus kadoksissa // *Duodecim : lääketieteellinen aikakauskirja*. – Helsinki : Kustannus Oy Duodecim. 126 (2010) : 5, s. 211–212 [ref.].
- Martola, Nina: Kontruktioner och valens. Verbfraser med åt i ett jämförande perspektiv // *Folkmålsstudier*. – Helsingfors : Föreningen för nordisk filologi. 48 (2010), s. 163–168.
- Martola, Nina – Grönros, Eija-Riitta: Valensuppgifter i finska inlärningsordböcker – en oknäcktt nöt // *Nordiska studier i lexikografi 10. Rapport från Konferensen om lexikografi i Norden, Tammerfors 3–5 juni 2009* / Harry Lönnroth och Kristina Nikula (red.). – Tammerfors, 2010. (Skrifter utgivna av Nordiska föreningen för lexikografi ; Skrift nr 11).
- Mattila, Heikki E. S. – Pajula, Sari – Piehl, Aino: Esipuhe // *Oikeuskieli ja säädöstieto = Rättsspråk och författningsinformation : suomenkielinen lakikirja 250 vuotta = den finskspråkiga lagboken 250 år* / Heikki E.S. Mattila, Aino Piehl, Sari Pajula (toim. / red.). – Helsinki : Suomalainen lakimiesyhdistys, 2010. – S. XIII–XIV.
- Mattila, Heikki E. S. – Pajula, Sari – Piehl, Aino: Förord // *Oikeuskieli ja säädöstieto = Rättsspråk och författningsinformation : suomenkielinen lakikirja 250 vuotta = den finskspråkiga lagboken 250 år* / Heikki E.S. Mattila, Aino Piehl, Sari Pajula (toim. / red.). – Helsinki : Suomalainen lakimiesyhdistys, 2010. – S. XV–XVI.
- Nuolijärvi, Pirkko: Sosiolingvistin laboratorio ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus // *Kielellä on merkitystä : näkökulmia kielipolitiikkaan*. – Helsinki, 2010. – S. 417–439.
- Wenn's Gespräch flutscht. Der dialog bei Kari Hotakainen // *Perspektiven auf Kommunikation. Festschrift für Liisa Tiittula zum 60. Geburtstag* / Kallmeyer, Werner, Reuter, Ewald & Schopp, Jürgen F. (Hrsg.). – Berlin : SAXA Verlag, 2010. – S. 101–118.
- Nuolijärvi, Pirkko – Tiittula, Liisa: Irony in political TV debates // *Journal of Pragmatics*. – Amsterdam. 0378-2166. 43 (2011), s. 572–587 [DOI information: 10.1016/j.pragma.2010.01.019] [ref.].
- Mediahaastattelujen analyysi // *Haastattelujen analyysi* / Ruusu Vuori, Johanna, Nikander, Pirjo & Hyvärinen, Matti (toim.). – Tampere : Vastapaino, 2010. – S. 300–324.
- Olthuis, Marja-Liisa: Inarinsaamen kasvinnimitys // *Sanoista kirjakieliin : juhla- ja kielenkirja Kaisa Häkkiselle 17. marraskuuta 2010* / toimittaneet Sirkka Saarinen, Kirsti Siitonen ja Tanja Vaittinen. – Helsinki : Suomalais-ugrilainen seura, 2010. (Suomalais-ugrilaisen seuran toimituksia ; 259). – S. 313–328.
- Paikkala, Sirkka: Processes by which family-name systems emerge // *Teoretické a komunikačné aspekty prírodopisných (English title: theoretical and communicative aspects of proper nouns)* / Tusková, J. M.; Minárová, E.; Harvalík, M. (eds.). – Brno: Masarykova Univerzita, 2009. – S. 143–148.
- Reasons for name changes in Finland // *Botolv onomastikkens harding. Veneskrift til Botolv Helleland på 70-årsdagen 9. juni 2010* / Terje Larsen og Tom Schmidt. – Novus Forlag : Oslo, 2010. – S. 71–80.
- Palkki, Riitta: Vanhan kirjasuomen sanakirjan muotoutuminen nykyisenlaiseksi ja muutama sana sanakirjan tulevaisuudesta // *X vana kirjakeele päev Tartu Ülikoolis 12. novembril 2010. Ettekennete teesid. Tartu Ülikooli eesti ja üldkeeleteaduse instituut 2010*.
- Piehl, Aino: Conducting a Survey of the Opinions of Finnish Delegates in the EU: Using a Tool of Social Sciences // <URL: <http://www.asb.dk/fileexplorer/fetchfile.aspx?file=16805>>.
- Suomalaisen oikeuskielen kehittäminen ja huolto (Svensk sammanfattning: Utvecklingen och vården av finska rättsspråket) // *Oikeuskieli ja säädöstieto = Rättsspråk och författningsinformation : suomenkielinen lakikirja 250 vuotta = den finskspråkiga lagboken 250 år* / Heikki E.S. Mattila, Aino Piehl, Sari Pajula (toim. / red.). – Helsinki : Suomalainen lakimiesyhdistys, 2010. – S. 174–180, 331–334.
- Raevaara, Liisa: Accounts at convenience stores: Doing dispreference and small talk // *Journal of Pragmatics*. – Amsterdam. 43 (2011) 556–571 [ref.].
- Sorjonen, Marja-Leena – Laakso, Minna: Cut-off or particle – Devices for initiating self-repair in conversation // *Journal of pragmatics*. – Amsterdam. 42 (2010) : 1, s. 1151–1172 [ref.].
- Sorjonen, Marja-Leena – Viikuna, Maria – Lappalainen, Hanna: Johdatusta kirjan artikkeleihin // *Kielellä on merkitystä : näkökulmia kielipolitiikkaan*. – Helsinki, 2010. – S. 9–21.
- Suutari, Toni: Change and loss of the Swedish original loan names in Finland // *Proceedings of the 21st International Congress of Onomastic Sciences Uppsala 19–24 August 2002 5* / Editors: Eva Brylla, Maria Ohlsson & Mats Wahlberg in collaboration with Wolfgang Haubrichs & Tom Schmidt. – Uppsala : Institutet för språk och folkminnen, 2010. – S. 422–427.
- Suomen kielen nauhoitearkisto – vireä viisikymppinen // *Virittäjä*. – Helsinki : Kotikielen seura. 114 (2010) : 3, s. 423–426 [ref.].
- Suunvuoro // *Virittäjä*. – Helsinki : Kotikielen seura. 114 (2010) : 3, s. 323–324 [ref.].
- Tiitilä, Ulla: Kielipolitiikka – tietoisten ja tahattomien toimien summa // *Kielellä on merkitystä : näkökulmia kielipolitiikkaan*. – Helsinki, 2010. – S. 158–175.
- Vuolteenaho, Jani – Ainiola, Terhi – Wihuri, Elina: The change in planned nomenclature in Vuosaari, Helsinki // *Onoma, Journal of the International Council of Onomastic Sciences*. – Leuven, 2010. 42 (2007), s. 213–235 [ref.].
- Yli-Luukko, Eeva: Hämmäläisten laulu – puheen melodinen jaksottaminen. Intonaation tutkimusta 50-vuotiaassa Suomen kielen nauhoitearkistossa [ääninäytteet (mp3): näyte 1, näyte 2, näyte 3, näyte 4] // *Virittäjä*. – Helsinki : Kotikielen seura. 114 (2010) : 3, s. 396–409 (Katsauksia) [ref.].

Yleistajuiset artikkelit – Populära artiklar

- Aapala, Kirsti: Huilaa sinä, minä levähdän // Kielikello. 2010 : 2, s. 34 (Kieli kartalla).
- Ainiala, Terhi: Ainosta on moneksi, Väinöstä Vellamoon : kalevalaisia nimiä ajassamme // Pirta. – Helsinki : Kalevalaisten naisten liitto. 49 (2010) : 4, s. 19–21.
- Ainiala, Terhi – Lappalainen, Hanna: Helsinki, Hesa vai Stadi: miten Helsingistä puhutaan? // Kielikello. 2010 : 2, s. 4–7.
- Ainiala, Terhi – Vuolteenaho, Jani – Paunonen, Heikki: Sörkan kundit stadissa // Kallio-lehti. 1 / 2010, s. 3, 12.
- Alanen, Timo: Jatkosodassa Syvärin takana // Lounais-Hämeen jouluku. – Forssa : Lounais-Hämeen kotiseutu- ja museoyhdistys, 2010. – S. 35.
- Eronen, Riitta: Ei- vai epätoivottu tapaus? // Kielikello. 2010 : 4, s. 40 (Kysyttyä).
- Ekspatti? // Kielikello. 2010 : 3, s. 40 (Kysyttyä).
- Ennen ja jälkeen ajanlaskun alun // Kielikello. 2010 : 1, s. 38 (Kysyttyä).
- Kysymysten kertomaa // Kielikello. 2010 : 1, s. 17–19.
- Lukuri vai lukulaite? // Kielikello. 2010 : 3, s. 41 (Kysyttyä).
- Vuoden sanoja // Vuosikirja Mitä missä milloin 2011. – Helsingissä : Otava 2010.
- Eronen, Riitta–Kankaanpää, Salli: Finska språkbyråns kundenkät om telefonrådgivningen 2009 // Sprog i Norden 2010 : tema: sprognormering og tegnsprog / [hovedredaktør Pia Jarvad]. – [København] : Norden, [2010]. – S. 105–113.
- Granqvist, Kimmo: Vähemmistökielet katoavat Kotuksesta // Romano boodos : Suomen romanilehti. – Helsinki : Romano Missio ry. 2010 : 2, s. 11.
- Haapanen, Minna: Sosiaalista shoppailua // Kielikello. 2010 : 4, s. 34 (Uudissana).
- Hedman, Henry: Jeesusesko föddiba // Romano boodos : Suomen romanilehti. – Helsinki : Romano Missio ry. 2010 : 4, s. 12.
- Romanikielellä on monta tukijaa // Romano boodos : Suomen romanilehti. – Helsinki : Romano Missio ry. 2010 : 1, s. 7.
- Heikkilä, Elina: lästä puheen olleen // S & A : toimiston ammattilehti. – Espoo : BBM. 2010 : 1, s. 70–71.
- Kuka kertojan mukaan toimii? // Kielikello. 2010 : 2, s. 41 (Kysyttyä).
- Kurkistus suomen kielen tulevaisuuteen // S & A : toimiston ammattilehti. – Espoo : BBM. 2010 : 6, s. 74–75.
- Suitsia ja suitsea // Kielikello. 2010 : 1, s. 41 (Kysyttyä).
- Voiko pelata tietokonetta? // Kielikello. 2010 : 4, s. 40 (Kysyttyä).
- Heikkinen, Vesa: Kielen tiellä // Hiidenkivi. 17 (2010) : 4, s. 15–23.
- Kieli eksyksissä // Journalisti. – [Helsinki] : Suomen journalistiliitto. 2010 : 13 <URL: <http://www.journalistiliitto.fi/journalisti/lehti/2010/13/kolumnit/kutsuvieras/>>.
- Säädökset syyniin // Kielikello. 2010 : 4, s. 15 (Uutisia).
- Yhdessä hyysäten // http://www.puhettamaahanmuutosta.fi/nainko_hyysataan/-_yhdedssa_hyysaten.
- Heinonen, Linda: Kirkassilmä, silkohapsi // Kielikello. 2010 : 4, s. 35 (Sananen).
- Hurta, Heikki: Messevät puheet // Kielikello. 2010 : 2, s. 40 (Kysyttyä).
- Pitkä juna hevosia // Kielikello. 2010 : 1, s. 34–35 (Kieli kartalla).
- Hyvärinen, Riitta: AKE, MEKE, SÄKE ja mä // Tuhti : Tullin henkilöstölehti. – Helsinki : Tullihallitus. 2010 : 3, s. 7.
- Numerot oikein // Tuhti : Tullin henkilöstölehti. – Helsinki : Tullihallitus. 2010 : 1, s. 7.
- Onko eläinkin hän? // Kielikello. 2010 : 4, s. 8.
- Päivitä tietosi säännöistä ja suosituksista // Tuhti : Tullin henkilöstölehti. – Helsinki : Tullihallitus. 2010 : 2, s. 7.
- Työpaikan kielelliset käytänteet // S & A : toimiston ammattilehti. – Espoo : BBM. 2010 : 5.
- Vivahteita viivoilla eli ydinasioita yhdysmerkistä // Tuhti : Tullin henkilöstölehti. – Helsinki : Tullihallitus. 2010 : 5, s. 7.
- Ydinasioista yhdysanoista // Tuhti : Tullin henkilöstölehti. – Helsinki : Tullihallitus. 2010 : 4, s. 7.
- Ymmärrettävä ohje // S & A : toimiston ammattilehti. – Espoo : BBM. 2010 : 2.
- Ymmärrettävää tekstiä // Tuhti : Tullin henkilöstölehti. – Helsinki : Tullihallitus. 2010 : 6, s. 7.
- af Hällström-Reijonen, Charlotta: Ledare // Språkbruk. 2010 : 1, s. 3.
- Ledare // Språkbruk. 2010 : 2, s. 3.
- Ledare // Språkbruk. 2010 : 3, s. 3.
- Ledare // Språkbruk. 2010 : 4, s. 3.
- af Hällström-Reijonen, Charlotta – Orava, Eva: Gränsen mellan myndighetsinformation och reklam suddas ut // Språkbruk. 2010 : 4, s. 35–36.
- Joki, Leena: Fiilistellen // Kielikello. 2010 : 2, s. 32 (Havaintoja).
- ”Kalevala” karielän kielellä viidi // Karielän Sana : Tverin karielazin avtonomijan lehti. – Tver’. 2010 : 1, s. 4.
- Livvinkielinen Juha // Karjalan Heimo : Karjalan Sivistysseuran äänenkannattaja. – Helsinki : Karjalan sivistysseura. 2010 : 9–10, s. 144.
- Kankaanpää, Salli: Kielineuvontaa puhelimitse // Kielikello. 2010 : 1, s. 15–16.
- Miksi kielenhuollon suositukset muuttuvat? Esitelmä kevätteemapäivässä 26.2.2009 // Kielikuvia : Nykysuomen seuran tiedotuslehti. – Tampere : Nykysuomen seura. 2010 : 1, s. 7–11.
- Kankaanpää, Salli – Hyvärinen, Riitta: Kieli muuttuu, normit muuttuvat // Journalisti. – [Helsinki] : Suomen journalistiliitto. 2010 : 15, 16.9.2010, s. 22 (Debatti-palsta).
- Kankaanpää, Salli – Paikkala, Sirkka: Julkiset palvelut tulee nimetä ymmärrettävästi // Helsingin Sanomat. 19.10.2010, Mielipide, s. C6.
- Kara, Henna: Märkä vesi // Kielikello. 2010 : 4, s. 40 (Kysyttyä).
- Sen koommin // Kielikello. 2010 : 3, s. 41 (Kysyttyä).
- Klemettinen, Riina: Ajasta ikuisuuteen // Kielikello. 2010 : 2, s. 33 (Jokisen eväät).

- Myötä- ja vastamäessä // Kielikello. 2010 : 4, s. 33 (Jokisen eväät).
- Sinetöidyt huulet // Kielikello. 2010 : 3, s. 36 (Jokisen eväät).
- Suurella sydämellä – tai isolla // Kielikello. 2010 : 2, s. 14–16.
- Tähtäimessä podium // Kielikello. 2010 : 1, s. 39 (Kysyttyä).
- Kolehmainen, Taru: Allan Saratien unohdettu kieliopas // Kielikello. 2010 : 2, s. 17–20.
- Charles vai Kalle? // Vapaa sana. – Sudbury, Ontario : R. Pehkonen. 31.8.2010 (no. 35), s. 6 (Lähetettyjä kirjoituksia).
- Ensimmäinen kielilautakunta // Kielikello. 2010 : 3, s. 26–29 (Kielihuollon historiaa).
- Montako sijamuotoa? // Kielikello. 2010 : 4, s. 38 (Kysyttyä).
- Oikeakielisyyttä ja kielenhuoltoa // Kielikello. 2010 : 4, s. 24–26 (Kielihuollon historiaa).
- Yhdysmerkin käytön ja paikannimien oikeinkirjoituksen vaiheita // Kielikello. 2010 : 1, s. 22–26 (Kielihuollon historiaa).
- Korhonen, Riitta: Koska ja sillä // Kielikello. 2010 : 4, s. 30–31 (Perusasiasia).
- Voisinkohan saada laskun, kiitos! // Kielikello. 2010 : 4, s. 9–11.
- Kvarnström, Sarah: Anpassning av engelska lånord i svenskan // Språkbruk. 2010 : 3, s. 38.
- Minoritetsspråk i Europa : Frisiska // Språkbruk. 2010 : 3, s. 26.
- Minoritetsspråk i Europa : Katalanska // Språkbruk. 2010 : 4, s. 40.
- Ny trend: Språkmuseer // Språkbruk. 2010 : 3, s. 39.
- Lappalainen, Hanna: Se ja hän puhutussa kielessä // Kielikello. 2010 : 4, s. 4–7.
- Lauerma, Petri: Sanaseppo // Hiidenkivi. 17 (2010) : 1, s. 27.
- Maamies, Sari: Diggaatsä mua – vai musta? // Kielikello. 2010 : 2, s. 40 (Kysyttyä).
- Entinen Oulun lääni // Kielikello. 2010 : 4, s. 3.
- Iloista Tiinan päivää! // Kielikello. 2010 : 1, s. 39–40 (Kysyttyä).
- Monikerroksinen Helsingin kieli // Kielikello. 2010 : 2, s. 3.
- Nyt hivotaan jo ennätystä // Kielikello. 2010 : 2, s. 41 (Kysyttyä).
- Painakaa mieleenne – vai mieliinne? // Kielikello. 2010 : 2, s. 30–31.
- Stroke on aivohalvaus // Kielikello. 2010 : 3, s. 39 (Kysyttyä).
- Suomen kielen lautakunnan valinta // Kielikello. 2010 : 1, s. 37.
- Tuottavuutta ja palvelua kielen keinoin // Kielikello. 2010 : 1, s. 3.
- Yksikkö vai monikko: Liisan- ja Mariankadun kulmassa // Kielikello. 2010 : 1, s. 32–33 (Perusasiasia).
- Yritysten monet kielet // Kielikello. 2010 : 3, s. 3.
- Manni-Lindqvist, Tiina: De Geer -moreeni // Kielikello. 2010 : 1, s. 40 (Kysyttyä).
- Raja-Jooseppi vai Rajajooseppi? // Kielikello. 2010 : 1, s. 40 (Kysyttyä).
- Martola, Nina: Suomenruotsin murteet elävät yhä vahvoina // Helsingin Sanomat. 31.7.2010. (Vieraskynä).
- Martola, Nina – Paikkala, Sirkka: Sääätiedotusten nimet ja alueet / Nina Martola, Sirkka Paikkala, Terhi Nikkanen, Sari Hartonen, Eeva-Kaisa Heikura, Harry Schulman ja Matti Tikkanen // Kielikello. 2010 : 4, s. 21–23.
- Moilanen, Raija – Maamies, Sari: Selkoutiset – uutisia selkeästi ja yksinkertaisesti // Kielikello. 2010 : 2, s. 23–24 (Kieli työssä).
- Nuolijärvi, Pirkko: Handlingsprogram för finska språket // Sprog i Norden 2010. Tema: Sprognormering og tegnsprog. Netvaerket for sproгнаevnene i Norden. – S. 39–44.
- Herkkänä omalle kielelle / Lea Laitinen & Pirkko Nuolijärvi // Pirta. – Helsinki : Kalevalaisten naisten liitto. 49 (2010) : 1, s. 10–12.
- Kielipolitiikka on poliittista toimintaa // Kieliviesti. – Stockholm: Kielineuvosto – Språkrådet. 2010 : 2, s. 9–11.
- Tieteen termitalkoisiin! / Auli Hakulinen, Lea Laitinen ja Pirkko Nuolijärvi // Tieteessä tapahtuu. – Helsinki : Tieteellisten seurain valtuuskunta. 27 (2010) : 4–5, s. 51–52.
- Viipurilaisen kielellinen elämäнкааri // Viipurin pitäjäläinen. Viipurin pitäjäseura ry:n lehti 2010 : 2, s. 12–16.
- Nuutinen, Liisa: Kesäiset uudissanaterveiset // Kieliviesti. – Stockholm: Kielineuvosto – Språkrådet. 2010 : 2, s. 8.
- Rapsakkaa olutta kesähelteellä // Kieliviesti. – Stockholm: Kielineuvosto – Språkrådet. 2010 : 2, s. 21.
- Orava, Eva: Att vara en musiktext trogen // Språkbruk. 2010 : 3, s. 37.
- Förfalla eller upphöra att gälla? Nya Svenskt lagspråk i Finland som hjälpmedel // Språkbruk. 2010 : 2, s. 10–13.
- Språkprofilen : Svenskan är elevens och lärarens gemensamma projekt // Språkbruk. 2010 : 1, s. 9–12.
- Språkvård, kartor och dialekter // Språkbruk. 2010 : 3, s. 44.
- Stor uppslutning kring mediespråket // Språkbruk. 2010 : 1, s. 34–35.
- Tillgänglig information som målsättning // Språkbruk. 2010 : 4, s. 33–34.
- ”Vi samarbetar, all together kan vi fixa allt” // Språkbruk. 2010 : 2, s. 49–50.
- Paikkala, Sirkka: Aalto-yliopiston yksiköiden nimet // Kielikello. 2010 : 1, s. 38 (Kysyttyä).
- Fimeasta Stroke Unitiin – julkisten palvelujen nimet // Kielikello. 2010 : 3, s. 17–19.
- Islannissa purkautuneen tulivuoren nimi // Kielikello. 2010 : 2, s. 38 (Kysyttyä).
- Julkishallinnon nimibyrokraatia // Gerontologia. – Jyväskylä : Kasvun ja vanhenemisen tutkijat. 24 (2010) : 2, s. 222–224 (Kielen päällä).
- Kuka päättää, miten nimi taipuu? // Kielikello. 2010 : 2, s. 39 (Kysyttyä).
- Läänistä aluehallintoviraston toimialue // Kielikello. 2010 : 2, s. 31 (Uutisia).
- Nimibyrokraatia jakaa outoja nimiä tutuille alueille // Kuntalehti. – Helsinki : KL-Kustannus. (2010) : 12, s. 78–79.
- Uudet kunnat ja niiden nimet // Kielikello. 2010 : 1, s. 35 (Uutisia).
- YK:n maailman paikannimien tietokanta avattu // Kielikello. 2010 : 1, s. 36 (Uutisia).
- Piehl, Aino: Clarity 2010: selkeää oikeuskieltä kansainvälisesti (marraskuu) <URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=4033> > Ilm. myös: Virallisen lehden Hyvää virkakieltä -palstalla 24.11.2010.

- Redaktionsstab Rechtsprache auttaa Saksan oikeusministeriötä kohti ymmärrettävämpiä säädöksiä (syyskuu) <URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=3599> > Ilm. myös: Virallisen lehden Hyvää virkakieltä -palstalla 29.9.2010.
- Tuomioistuimen lyhenteet (toukokuu) <URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=3599> > Ilm. myös: Virallisen lehden Hyvää virkakieltä -palstalla 26.5.2010.
- Ymmärrettävä säädöskieli kaipaa hyviä termejä – tai termien välttämistä (E. Summary: Intelligible statute language needs good terms) // Terminfo. – Helsinki : Tekniikan sanastokeskus. 2010 : 2, s. 9, 25.
- Peltokorpi, Pauliina: Kuka kehtaa mitään // Kielikello. 2010 : 3, s. 32–33 (Kieli kartalla).
- Kyllä käärmeikin masentuu // Kielikello. 2010 : 3, s. 24–25.
- Piehl, Aino – Sommardahl, Eivor: Työtä viranomaiskielen selkeyttämiseksi Saksassa // Kielikello. 2010 : 4, s. 16–19.
- Pirkola, Saara: Nimineuvonnan vuosi 2009 // Kielikello. 2010 : 3, s. 20–22.
- Pyhälähti, Minna: Eikö englantia syökään suomea // Ylen Oppiminen -intranetsivut.
- Päiväkodissa viralliset ja arkiset tekstit kohtaavat // Kielikello. 2010 : 1, s. 13–14 (Kieli työssä).
- Sananvalinta kertoo arvoista – tapausesimerkki // Ylen Oppiminen -intranetsivut.
- Sananvalinta kertoo asenteista – tapausesimerkki // Ylen Oppiminen -intranetsivut.
- Sosiaalinen media työpaikoilla – tuore sampo vai uusi riesa? // Kielikello. 2010 : 3, s. 30–31 (Kieli työssä).
- Vinkkejä viivoihin ja erikoismerkkeihin // S & A : toimiston ammattilehti. – Espoo : BBM. 2010 : kesäkuu, s. 70–71.
- Ystävämme yhdyssanat // S & A : toimiston ammattilehti. – Espoo : BBM. 2010 : 3, s. 82–83.
- Pyhäniemi, Saija: Lastenhoitoa vai kirjaamista? // Lastentarha. – Helsinki : Lastentarhanopettajaliitto. 73 (2010) : 1, s. 28–29.
- Päiväkotien kirjoitustyöt: mitä, miten ja milloin? // Kielikello. 2010 : 1, s. 11–12.
- Raevaara, Liisa: Nuorisotalolla tutkimassa nuorten kieltä // Lasten ja nuorten tutkimuksen etiikka / Hanna Lagström, Tarja Pösö, Niina Rutanen & Kaisa Vehkalahti (toim.). – Helsinki : Nuorisotutkimusseura, cop. 2010. – (Julkaisuja / Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura ; 101), s. 89–90.
- Raunu, Satu: Vitmi // Kielikello. 2010 : 4, s. 38 (Kysyttyä).
- Rintamäki, Raisa: Uudella vai vanhalla telakalla? // Kielikello. 2010 : 1, s. 23.
- Ruppel, Klaas: Kan skoltssamiskan revitaliseras? // Sprog i Norden 2010 : tema: sprognormering og tegnsprog / [hovedredaktør Pia Jarvad]. – [København] : Norden, [2010]. – S. 57–64.
- Räsänen, Matti: Miksi tutkia virkakieltä? (maaliskuu) <URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=3606> > Ilm. myös: Virallisen lehden Hyvää virkakieltä -palstalla 31.3.2010 (nro 37, s. 17–18).
- Mitä ihmeen suomen kieltä (heinäkuu) <URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=3792> > Ilm. myös: Virallisen lehden Hyvää virkakieltä -palstalla 28.7.2010.
- Sainio, Krista: Peräkkäiset välimerkit virkkeen lopussa // Kielikello. 2010 : 3, s. 39 (Kysyttyä).
- Salonen, Minna: Nyki, Nykki ja Mekka // Kielikello. 2010 : 1, s. 40 (Kysyttyä).
- Sommardahl, Eivor: Kommuner vill tala klarspråk // Språkbruk. 2010 : 4, s. 35–36.
- Suutari, Toni: Vanhat poromiehet kertovat / Toni Suutari ja Matti Särkelä // Poromies. – Rovaniemi : Paliskuntain yhdistys. 2010 : 2, s. 14–15.
- Tiililä, Ulla: Asiakkaan kuuleminen – kielenkäytön kysymys // CP-lehti. – Helsinki : Suomen CP-liitto. 2010 : 7, s. 23–25.
- Hallintolaki koskee myös virastojen nimiä // Kielikello. 2010 : 1, s. 8–10.
- Vaula, Sari: Kohtalainen vai kohtuullinen? // Kielikello. 2010 : 4, s. 39 (Kysyttyä).
- Kun suomi on vieras kieli // S & A : toimiston ammattilehti. – Espoo : BBM. 2010 : 6, s. 32–33.
- Lähiaikoina // Kielikello. 2010 : 3, s. 41 (Kysyttyä).
- Vinkkejä sanojen taivutuspulmiin // S & A : toimiston ammattilehti. – Espoo : BBM. 2010 : 8, s. 70–71.
- Vehmaskoski, Maila: Isoja ja pieniä itikoita // Kielikello. 2010 : 4, s. 32 (Kieli kartalla).
- Vidberg, Maria: Orientering i stadsmiljö med hjälp av ortnamn // Språkbruk. 2010 : 2, s. 19–22.
- Viertiö, Annastiina: Asiaa koskien, toimenpiteitä edellyttäen // Kielikello. 2010 : 3, s. 34–35 (Perusasiaa).
- Ensiojakamo ja räkkääkkää – hassuutta moneen lähtöön // Kielikello. 2010 : 1, s. 20–21.
- Houkutteleva työpaikkailmoitus // S & A : toimiston ammattilehti. – Espoo : BBM. 2010 : 4, s. 33.
- Hyvä hallintotapa ja -kieli // S & A : toimiston ammattilehti. – Espoo : BBM. 2010 : 7, s. 70–71.
- Wihuri, Elina: Kallis ja Lassas // Kielikello. 2010 : 2, s. 39 (Kysyttyä).
- Mennään Töölöön // Kielikello. 2010 : 2, s. 40 (Kysyttyä).
- Vilkamaa-Viitala, Marjatta: Uudissanoja ja ajan ilmiöitä // Kieliviesti : ruotsinsuomalainen kielenhuollon tiedotuslehti. – Stockholm. 2010 : 3, s. 19–20.
- Uudissanoja Kielitoimistosta // Kieliviesti : ruotsinsuomalainen kielenhuollon tiedotuslehti. – Stockholm. 2010 : 1, s. 21–22.
- Voutilainen, Eero: Neljäs lukiolaisten kielioppikilpailu Jyväskylässä // Kielikello. 2010 : 3, s. 22.
- Vuolab-Lohi, Kaarina: Utfordringer i nordsamisk språkkrøkt // Sprog i Norden 2010 : tema: sprognormering og tegnsprog / [hovedredaktør Pia Jarvad]. – [København] : Norden, [2010]. – S. 51–56.
- Åkerlund, Carola: Skullande dager // Språkbruk. 2010 : 2, s. 54 (Dialektfrågan).
- Äikäs, Monica: Forskningscentralen för de inhemska språken // Arena för modersmål och litteratur : medlemsblad för Svenska modersmålsläraresföreningen i Finland. – Helsingfors : Svenska modersmålsläraresföreningen i Finland. 2010 : 1.
- Hur står det till med modersmålsämnet inom yrkesutbildningen? // Arena för modersmål och litteratur : medlemsblad för Svenska modersmålsläraresföreningen i Finland. – Helsingfors : Svenska modersmålsläraresföreningen i Finland. 2010 : 2.
- Om sambandsord i översatt text // Språkbruk. 2010 : 3, s. 21–25.

Arvostelut – Recensionier

- Ainiala, Terhi: Kylän puolesta (Arv. teos: Kierros Kirstaassa : piirteitä Nurmijärven kirkonkylän keskustasta 1900-luvun alkupuoliskolta / Pirjo Itkonen ; [... piirroksset ... Markus Itkonen]. – Helsinki, 2009) // *Hiidenkivi*. 17 (2010) : 1, s. 49.
- Nimikkeen taipuminen lehtikielessä (Arv. teos: Taipuuko "akrobaatti Aleksandra"? : nimikekonstruktio ja nimikkeen taipuminen lehtikielessä 1900-luvulta 2000-luvulle / Taru Viinikainen. – Joensuu, 2010) // *Hiidenkivi*. 17 (2010) : 4, s. 47.
- Bergström-Söderlund, Susanne: Skogslexikon (Recension av: Försök Til et Swenskt Skogs- och Jagt-Lexicon Af M.H. Brummer. – Stockholm, 2010) // *Språkbruk*. 2010 : 4, s. 54–55.
- Cantell, Ilse: Ordbok över karelskan på Internet (Recension av: Karjalan kielen verkkosanakirja. – Helsinki, 2009) // *LexicoNordica*. Leksikografi og språkteknologi i Norden. – Oslo : Nordisk forening for leksikografi. 2010 : 17, s. 277–288.
- Eronen, Riitta: Arkipäivä ja isäkuukausi sekä muita Kelan sanoja (Arv. teos: Kelan terminologinen sanasto. Terveysteen liittyvät käsitteet / toim. Sirpa Suhonen. – Helsinki 2010) // *Kielikello*. 2010 : 4, s. 20.
- Urbaani sanakirja verkosta kansien väliin (Arv. teos: Urbaani sanakirja / Mats Söderlund, Niklas Wahrman. – Helsinki, 2010) // *Kielikello*. 2010 : 4, s. 36–37.
- Hamunen, Markus: Suomenruotsin konstruktioita (Arv. teos: Konstruktioner i finlandssvensk syntax : skriftspråk, samtal och dialekter / red. Camilla Wide och Benjamin Lyngfelt. – Helsingfors, 2008) // *Virittäjä*. – Helsinki : Kotikielen seura. 114 (2010) : 4, s. 593–600 [ref.].
- Heikkinen, Vesa: Alati syntyvä laji (Arv. teos: Lajien synty / Tommi Nieminen. – Jyväskylä, 2010) // *Hiidenkivi*. 17 (2010) : 6, s. 50.
- Media, rituaali, kuolema (Arv. teos: Median rituaalit : johdatus media-antropologiaan / Johanna Sumiala. – Tampere, 2010) // *Hiidenkivi*. 17 (2010) : 5, s. 47.
- af Hällström-Reijonen, Charlotta: Färsk svensk språkforskning (Recension av: Språk och stil. Nr 19. – Uppsala, 2009) // *Språkbruk*. 2010 : 1, s. 37–38.
- Karttunen, Miia: Kioskiasioinnin kielioppia (Arv. teos: Kieli kiosilla : tutkimuksia kioskiasioinnin rutiineista / toimitaneet Hanna Lappalainen ja Liisa Raevaara. – Helsinki, 2009) // *Virittäjä*. – Helsinki : Kotikielen seura. 114 (2010) : 2, s. 316–320.
- Klemettinen, Riina: En deskriptiv finsk frasordbok (Arv. teos: Suurella sydämellä ihan sikana : suomen kielen kuvailtava fraasisanakirja / Pirkko Muikku-Werner, Jarmo Harri Jantunen, Ossi Kokko) // *LexicoNordica*. Leksikografi og språkteknologi i Norden. – Oslo : Nordisk forening for leksikografi. 2010 : 17, s. 337–348.
- Kvarnström, Sarah: Folkmålsstudier (Recension av: Folkmålsstudier 48) // *Språkbruk*. 2010 : 2, s. 38–39.
- Varför heter det tonfisk? (Recension av: Varför heter det tonfisk? : 303 frågor och svar om språk / Patrik Hadenius (red.). – Lund, 2010) // *Språkbruk*. 2010 : 2, s. 41.
- Kvarnström, Sarah – Nordling, Barbro: Genus i östra Nyland (Recension av: Genus i östra Nyland – från dialektutjämning till dialektmarkör / Caroline Sandström. – Helsingfors, 2010) // *Språkbruk*. 2010 : 3, s. 33–34.
- Lauerma, Petri: Loppu-k:sta kosmogoniaan (Arv. teos: Arkaismi, konteksti ja kirjuri : sananloppuisen k:n merkintä Christfrid Gananderin kansanrunokokoelmassa / Elina Palola. – Oulu, 2009) // *Virittäjä*. – Helsinki : Kotikielen seura. 114 (2010) : 2, s. 279–286.
- Martola, Nina: Bonniers ordbok i ny upplaga (Recension av: Bonniers svenska ordbok. – Stockholm, 2010) // *Språkbruk*. 2010 : 4, s. 41–45.
- Ny upplaga av synonymordbok (Recension av: Norstedts svenska synonymordbok. – Stockholm, 2009) // *Språkbruk*. 2010 : 2, s. 34–38.
- Recension (Recension av: Svensk ordbok / utgiven av Svenska Akademien. – Norstedts, 2009) // *Folkmålsstudier*. – Helsingfors : Föreningen för nordisk filologi. 48 (2010), s. 191–208.
- Paikkala, Sirkka: Book review (Arv. teos: Suvun nimissä. Nimenannon käytännöt Sisä-Suomessa 1700-luvun alusta 1950-luvulle / Sofia Kotilainen. – Helsinki, 2008) // *Scandinavian Economic History Review*. 58 (2010) : 1, s. 90–93.
- Nimistöntutkimuksen oppikirja Saksasta (Arv. teos: Namenarten und ihre Erforschung : ein Lehrbuch für das Studium der Onomastik : anlässlich des 70. Geburtstages von Karlheinz Hengst / herausgegeben von Andrea Brendler und Silvio Brendler ; mit einem Geleitwort von Volkmar Hellfritzsch. – Hamburg, 2004) // *Virittäjä*. – Helsinki : Kotikielen seura. 114 (2010) : 2, s. 313–315.
- Raevaara, Liisa: Selkokieli ja vuorovaikutus: ensimmäinen puhutun selkokielen opas (Arv. teos: Selkokieli ja vuorovaikutus / Johanna Kartio (toim.). – Helsinki, 2009) // *Kielikello*. 2010 : 2, s. 26–27.
- Sandström, Caroline: Prosodisk frasering av spontant tal (Recension av: Spontaanin puheen prosodinen jaksottelu / Eija Aho. – Helsinki, 2010) // *Språkbruk*. 2010 : 4, s. 55.
- Vaula, Sari: Selkeästi selkokielellä (Arv. teos: Selkokielen käsikirja / Hannu Virtanen. – Helsinki, 2009) // *Kielikello*. 2010 : 2, s. 25–26.
- Äikäs, Monica: Hur ser en gymnasist på lärarens respons på uppsatsen? (Recension av: Skolans responskultur som skriftpraktik : gymnasisters berättelser om lärarens skriftliga respons på uppsatsen / Annette Kronholm-Cederberg. – Åbo, 2009) // *Språkbruk*. 2010 : 1, s. 38–39.
- Ny lärobok i svenskt uttal för finskspråkiga (Recension av: Svenskt uttal för finskspråkiga : teori och övningar i finlandssvenskt och rikssvenskt uttal / Mikko Kuronen & Kari Leinonen. – Tampere, 2010) // *Språkbruk*. 2010 : 2, s. 40.
- Skön litteratur i skolan (Recension av: Skön litteratur : vägar till läslust och språkutveckling / Annika Löthagen & Jessica Staaf. – Stockholm, 2009) // *Språkbruk*. 2010 : 3, s. 34–35.
- Svenskans fonetiska geografi (Recension av: Vår fonetiska geografi / Gösta Bruce. – Lund, 2010) // *Språkbruk*. 2010 : 3, s. 35–36.

Kielipalstoja – Språkkolumner

Kauden murre <URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=602>>

Laskiainen oli suurta juhlaa (18.2.2010) – näyte Tuutarin murteesta / Kertoja: Katri Peräläinen, o.s. Pettinen (s. 1897) ; haastattelija: Pertti Virtaranta ; nauhoitus Turussa 20.2.1971 ; litterointi ja ääninäytteet: Eeva Yli-Luukko ja Juhani Pallonen ; sanaselitykset: Leena Joki, Marja Torikka ja Anneli Hänninen ; kartat: Anneli Hänninen ; toimitus: Raija Miikkulainen ja Helinä Uusitalo.

Kieli-ikkuna // Helsingin Sanomat. Ilm. myös: // < URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=427> >
Länsimäki, Maija: Ikkuna sulkeutuu // Helsingin Sanomat. 31.1.2010, s. C5.

Kielijuttu

Palsta ilmestyy 10 maakuntalehdessä

- Heikkinen, Vesa: Hulluuden huippu // Kainuun Sanomat. 26.9.2010, s. 12.
— Joko teidän taaperollenne on hankittu kehonkoostumusmittari? // Kainuun Sanomat. 8.8.2010, s. 14.
— Joku roti // Satakunnan Kansa. 2.5.2010, s. 20.
— Kansakunta ilman muistia on dementikko // Satakunnan Kansa. 31.1.2010, s. 20.
— Kirppukielen käännteitä // Kainuun Sanomat. 10.10.2010, s. 12.
— Köyhää scorausta? // Kainuun Sanomat. 6.11.2010, s. 14.
— Leipätekstiä pakkopullana // Kainuun Sanomat. 6.6.2010, s. 12.
— Lähiruokaa kaukokiitona // Kainuun Sanomat. 5.9.2010, s. 15.
— Maita ja tapoja // Kainuun Sanomat. 3.4.2010, s. 15.
— Mora, likvida ja jussiivi // Kainuun Sanomat. 4.7.2010, s. 14.
— Semi finaalisissa? // Satakunnan kansa. 28.2.2010, s. 20.
— Synnyttämisen lomassa // Kainuun Sanomat. 12.12.2010, s. 13.
Tiililä, Ulla: Entinen koululainen muistelee // Satakunnan Kansa. 14.11.2010, s. 20.
— Joku kirjoitti väärin köyhtyikö kieli? // Kainuun Sanomat. 11.7.2010, s. 13.
— Kelvotonta kieltä pääsykokeissa // Kainuun Sanomat. 15.8.2010, s. 13.
— Kielikylvyssä tahtomattaan // Kainuun Sanomat. 13.6.2010, s. 12.
— Liian vahvaa, liian lähelle // Satakunnan Kansa. 7.2.2010, s. 20.
— Luokiteltavina // Kainuun Sanomat. 3.1.2010, s. 14.
— Mainostajat tutkijan kaavussa // Kainuun Sanomat. 19.12.2010, s. 14.
— Passiivi päästettäköön pannasta! // Kainuun Sanomat. 12.9.2010, s. 12.
— Porua passiivista // Kainuun Sanomat. 17.10.2010, s. 12.
— Tarinoita puhumattomien maasta // Satakunnan kansa. 7.3.2010, s. 20.
— Vaatiiko subjektius subjektin? // Satakunnan Kansa. 11.4.2010, s. 20.
— Vannoen ja luvaten // Kainuun Sanomat. 9.5.2010, s. 12.
Voutilainen, Eero: Arvoja hallintokielellä // Kainuun Sanomat. 31.10.2010, s. 12.
— Arvostelun arvot // Kainuun Sanomat. 25.7.2010, s. 12.
— Etova esitelmä // Kainuun Sanomat. 25.6.2010, s. 12.
— Juo kuravettä päälle! // Kainuun Sanomat. 23.5.2010, s. 12.
— Poliitiikkaa tekstien verkossa // Kainuun Sanomat. 29.8.2010, s. 12.
— Sähköpostin sudenkuoppia // Kainuun Sanomat. 28.11.2010, s. 12.

Kielikuulumisia

<<http://www.kotus.fi/index.phtml?s=3548>>

- Joki, Leena: Vai haluatko palvelua? (Kielikuulumisia 2/2010).
— Sahataan, hiotaan, teroitetaan, tasoitetaan. (Kielikuulumisia 4/2010).
— Mahatko poajie meijän kieleh? (Kielikuulumisia 5/2010).
— Uskalladgo oppie? (Kielikuulumisia 5/2010).
Klemettinen, Riina: Sanontojen suosta: Unta palloon! (Kielikuulumisia 1/2010).
Korhonen, Riitta: Onks jotain välii miten sä niiku kirjotat? (Kielikuulumisia 1/2010).
— Sörvis, pliis! (Kielikuulumisia 2/2010).
— Mikä on "kesä lomasi" "koho kohta"? (Kielikuulumisia 3/2010).
— Viilailaan ja vihellellään pilkkuja (Kielikuulumisia 4/2010).
— Onko joulupukki Facebookissa? Vai onko Joulupukki facebookissa? (Kielikuulumisia 6/2010).
Wihuri, Elina: Niminikkarointia. (Kielikuulumisia 6/2010).
Vilkamaa-Viitala, Marjatta: Moneen junaan. (Kielikuulumisia 3/2010).

Kurkistin // Hiidenkivi

- Ainiala, Terhi: Nimenpyörittäjä: Edistystä Kitymarketista // Hiidenkivi. 17 (2010) : 2, s. 24.
— Nimenpyörittäjä: Hyvät, pahat ja rumat nimet // Hiidenkivi. 17 (2010) : 1, s. 24.
— Nimenpyörittäjä: Kepeästi Pilvilinnankadulla // Hiidenkivi. 17 (2010) : 4, s. 24.
— Nimenpyörittäjä: Luonnonsuojelua Koivujärvellä // Hiidenkivi. 17 (2010) : 5, s. 29.
— Nimenpyörittäjä: Nimien kolinaa // Hiidenkivi. 17 (2010) : 3, s. 19.
— Nimenpyörittäjä: Vaarilla on Jaguaari // Hiidenkivi. 17 (2010) : 6, s. 35.

- Eronen, Riitta: Ajan sana: Crocsit ja pädi // Hiidenkivi. 17 (2010) : 6, s. 42.
 — Ajan sana: Hiilipaino ja piilovesi // Hiidenkivi. 17 (2010) : 3, s. 41.
 — Ajan sana: Nivelvaiheessa // Hiidenkivi. 17 (2010) : 4, s. 43.
 — Ajan sana: Normipäivä // Hiidenkivi. 17 (2010) : 2, s. 40.
 — Ajan sana: Sukupuolineutraalia // Hiidenkivi. 17 (2010) : 5, s. 30.
 — Ajan sana: Tanttamainen ensikymmen // Hiidenkivi. 17 (2010) : 1, s. 41.
 Heikkinen, Vesa: Päivystävä tekstintutkija: Datanomin tapaus ja puolikuolleita kirjaimia // Hiidenkivi. 17 (2010) : 2, s. 5.
 — Päivystävä tekstintutkija: Kohtuullistamisen ystävät // Hiidenkivi. 17 (2010) : 3, s. 33.
 — Päivystävä tekstintutkija: Lisää lauluja siirtomaa-Suomesta // Hiidenkivi. 17 (2010) : 4, s. 5.
 — Päivystävä tekstintutkija: Muistio, tuo mainio tekstilaji // Hiidenkivi. 17 (2010) : 1, s. 5.
 — Päivystävä tekstintutkija: Vihan vapaus // Hiidenkivi. 17 (2010) : 6, s. 5.
 — Päivystävä tekstintutkija: Voihan via, Nokia! // Hiidenkivi. 17 (2010) : 5, s. 5.

Kuukauden kielijutut <URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=731>>

- Eronen, Riitta: Ilmastodieetillä (toukokuu)
 Heikkilä, Elina: Neidit löivät neidet (marraskuu)
 Hyvärinen, Riitta: Rouheaa soundia, rouheaa suklaavaahtoa (helmikuu)
 Kara, Henna: Selkokirjoittaja on ymmärrettävän tekstin tekijä (lokakuu)
 Kolehmainen, Taru: Onnea tulevalle kymmenluvulle! (tammikuu)
 — Talvisodan alkukirjain? (maaliskuu)
 Manni-Lindqvist, Tiina: Joulun ajan nimiä ja päiviä joulukuu)
 Moilanen, Raija: Haasteellinen käyttäytyminen? (kesäkuu)
 Pyhalahti, Minna: Mikä kiinnostaa, mikä ärsyttää Facebookin kielessä? (huhtikuu)
 Raunu, Satu: Ei kesää ilman jäätelöä (elokuu)
 Sainio, Krista: Muotiblogin kukkapitsilpehääriröyhelömekko (syyskuu)
 Vaula, Sari: Hellettä ja salamoita (heinäkuu)

Månadens ord 2010 <URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?!=sv&s=2993>>

- Gustafsson, Anna-Maria: 10-talet (januari)
 — Oljud (februari)
 — Dagsmeja, solmeja (mars)
 — Memma (april)
 — Maj och maja (maj)
 — Friska vindar (juni)
 — Barnholmar (juli)
 — Punktskatt (augusti)
 — Lingon (september)
 — Lagom (oktober)
 — Frivilligorganisation (november)
 — Julotta (december)

Sana sanasta – ajan sanojen taustaa <URL: http://lato.poutapilvi.fi/p4_kotus/index.phtml?s=478 >

- Haapanen, Minna: Leskiä (27.8.2010)
 — Sosiaalinen shoppailu (4.10.2010)
 Joki, Leena: Joukkoälyä (7.7.2010)
 Klemettinen, Riina: Podium (12.1.2010)
 Rintamäki, Raisa: Telakka (4.6.2010)
 Viikamaa-Viitala, Marjatta: Kielioppia kaikkialla (1.3.2010)
 — Puhetta puheesta (19.4.2010)
 — Tuleman uusi tuleminen (10.12.2010)

Tiesitkö tämän? <URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=477>>

- Hänninen, Anneli: Joulukuusi ja tontut (21.12.2010)
 — Kekri ja pyhäinpäivä (3.11.2010)
 — Käsikynkkää ja armaskoukkua (15.6.2010)
 Korpimäki, Lotta: Aurinko paikannimissä (21.7.2010)
 Uusitalo, Helinä: Paikkainnimeä (28.6.2010)
 — Säätiloja paikannimistöissä (15.12.2010)

Kotus-blogi – kaikkea kielestä

< URL: <http://www.kotus.fi/index.phtml?s=3207>>
Ainiala, Terhi: Aaloppi vai Aaloppi? (9.11.2010)
— Anna Puun nimi (5.2.2010)
— Asuin chaletissa (5.3.2010)
— Esko, Heli, Jouko ja muut kaverit (29.4.2010)
— Helsinki on Helsinki (4.6.2010)
— Hennat hiiltyivät (26.1.2010)
— Hollolan Lahlest (20.9.2010)
— Hyvät sanssit (11.5.2010)
— JOY: iloinen nimi? (18.2.2010)
— Kari Tapion Alice (10.12.2010)
— Loma niminä (9.7.2010)
— Lummenteen rannalla (23.6.2010)
— M2 (24.11.2010)
— Maalari maalasi taloa (8.4.2010)
— Maralle kenttä (2.9.2010)
— Meri idässä (9.10.2010)
— Mie myy muotia (1.6.2010)
— Milla, o.s. Ljudmila (24.5.2010)
— Nimikäännöksiä mainoskielestä suomeksi (11.8.2010)
— Omenakujalla (12.1.2010)
— Osataan ja ollaan luovia (15.3.2010)
— Paikannimet tarinoivat (8.9.2010)
— Pellolle asumaan (1.11.2010)
— Perunatorille (22.10.2010)
— Pörren muisto elää (19.4.2010)
— Stadin mestat kansissa (14.6.2010)
— Sukunimi ei ole itsestään selvä (24.8.2010)
— Tiedettä tilastoihin vai kansalaistenkin hyväksi? (11.2.2010)
— Äät ja ööt ovat ikavia (19.3.2010)
Arpiainen, Tiina: Miksi perusmuoto? (28.5.2010)
Heikkinen, Vesa: Aku, "aikuisille" (27.5.2010)
— Argumenttien argumentti (2.11.2010)
— Deadlinen terminaalivaihe (14.12.2010)
— Ei ole suomesta brändiksi (3.12.2010)
— Englannin kielen ylivalta johti kanteluun (18.3.2010)
— Hantihommia (12.11.2010)
— Helsinki C (2.6.2010)
— Horoskooppihuuhaata (10.6.2010)
— Hyvää pahaa journalismia (20.8.2010)
— Isoäidin opetuksia (15.7.2010)
— Jalopeurat Sotkussa (10.5.2010)
— Juhannuspäivä. Nyt (24.6.2010)
— Jumi, pirun sokea veli (24.4.2010)
— Kansainvälistä kerjuuta kotomaassa (26.3.2010)
— Kela-termejä sanastossa (22.9.2010)
— Kesä uutisia: ulkopaikkakuntalaiset ruorijuopot (3.7.2010)
— Kesä uutisia 2: kohdeauton haltija on epäilty (14.7.2010)
— Kesä uutisia 3: Ruka!NEWS (18.7.2010)
— Kielentutkijoiden karvalakkilähetystä eduskunnassa (26.11.2010)
— Kielentutkijoille töitä! Osa 2 (24.11.2010)
— Kielitiedettä päivätolkulla (20.5.2010)
— Kielitieteen päivittelyä, osa 1: käsitteitä (21.5.2010)
— Kielitieteen päivittelyä, osa 2: aprillia! (21.5.2010)
— Kielitieteen päivittelyä, osa 3: siirtolaiskirjeitä (21.5.2010)
— Kielitieteen päivittelyä, osa 4: 1800-luvun lehti-

mainontaa (21.5.2010)
— Kielitieteen päivittelyä, osa 5: akateemiset kiitokset! (21.5.2010)
— Kieltä ei ole, ja kaikkia se leipä elättää (21.10.2010)
— Kiivasta kirjoittelua säädösuutisesta (11.11.2010) (LEKSA, säädöskieliblogi)
— Kommentoijia, keskustelijoita (1.7.2010)
— Kotus ja kommentti tekstitaidon kokeessa (12.2.2010)
— Kotus-blogi vuoden ja risat (18.6.2010)
— Kotus-työryhmä antoi muistionsa (13.1.2010)
— KPK THH ja KPK ICT (16.9.2010)
— Kuin eronnut joutsen (25.1.2010)
— Kullin ääni (9.4.2010)
— Kun Himasen Pekka politiikkaan sekaantui (18.3.2010)
— Kyllä mediakritiikkiä, ei parjaamista (20.1.2010)
— Kymppitonni rikki! (3.1.2010)
— Käännös kuin vessapaperia (30.8.2010)
— Lapin Kuusamosta päivää (8.3.2010)
— Liikenne on liikennettä (24.2.2010)
— Lukiolaisia erottaa "kotitausta" (18.11.2010)
— Lukitaan käsite kertoja... (18.1.2010)
— Maahanmuuttajille englantia (8.6.2010)
— Maailman mestareita (19.8.2010)
— Maisa, Tiitiäinen ja Jesse Jane Fleshlight (10.2.2010)
— Miero (3.8.2010)
— Miksi iloisesta kieliuutisesta tulee surulliseksi? (12.10.2010)
— Mistä nimi "kulttuuriperinnekeskukselle"? (26.10.2010)
— Miten tituleerata eronnutta naista? (29.11.2010)
— Muistion historia? (12.1.2010)
— Mylittalan kestäväntöntä kielenmuotoilua (7.3.2010)
— Natonalismi (30.12.2010)
— Nimeni on Vesanen, Heikki Vesanen (22.4.2010)
— Normiriemu valtasi meidät (3.11.2010) (LEKSA, säädöskieliblogi)
— Nyt (6.9.2010)
— On kieli köyhä, siksi tää (9.4.2010)
— Onomatopoeettinen väitös (2.2.2010)
— Optimistista pessimismia (13.4.2010)
— Pallo on mustavalkoinen? (9.6.2010)
— Pallo poliitikoilla: virkakieli kuntoon! (7.6.2010)
— Paperinen sota (20.3.2010)
— Poikkeuksellinen asunto-osakeyhtiölaki (24.11.2010) (LEKSA, säädöskieliblogi)
— Puolen millin teksti (12.12.2010)
— Puolueilla on eroja (4.11.2010)
— Pöljän postia (26.5.2010)
— Rukoilkaatte (26.8.2010)
— Saammeko saamenne, kiitos? (1.2.2010)
— Sanan v-voima (15.9.2010)
— Selkokielistä viranomaistiedottamista (17.5.2010)
— Selling the Silence (10.11.2010)
— Sivistynyttä palautetta (9.2.2010)
— Spoilaamalla pilattu (4.10.2010)
— Stroke Unit on nyt aivoverenkiertohäiriöyksikkö (3.9.2010)
— Suomalaista superfoodia (22.7.2010)
— Suomea, surkeaa (16.6.2010)
— Suomen uusimmat mustit (6.8.2010)

- Syntyä ja synnyttää ja mitä vielä? (27.10.2010)
- Säteilevä säädöskieli (5.11.2010) (LEKSA, säädös-kieliblogi)
- Säädöskieli ja demokratia (26.11.2010) (LEKSA, säädöskieliblogi)
- Taidepuhe, paha puhe (7.9.2010)
- Tekstin loppu (2.9.2010)
- Tuhansien lomakkeiden maa (28.10.2010)
- Tulemme päivittämään tietokoneesi (10.8.2010)
- Tytöt ja pojat ja tilulilulii (14.10.2010)
- Ukkoteini (15.2.2010)
- Urheilu, hulluutta (20.8.2010)
- Vaikea avoimuus (27.12.2010)
- Valheen laji ja väri (23.6.2010)
- Valtapaneeli (24.5.2010)
- Viharikos (12.11.2010) (LEKSA, säädöskieliblogi)
- Viinakauppahihtova lylyillä, kalhuilla ja rangoilla (18.3.2010)
- Vollottaja (28.10.2010)
- Kemppi, Jouni: A:n haastattelu (5.2.2010)
- Eloton kuva (22.11.2010)
- Epäformaalin runouden juhla (25.1.2010)
- Homotekstuaalisuudesta voi eheytyä (24.8.2010)
- Innovointia (1.9.2010)
- Johdatus vitun käyttöön (5.4.2010)
- Kuka kaivaa vallihaudat ja ruokkii kalat? (24.6.2010)
- Kuoleva romaanikieli (18.11.2010)
- Mielihuvitus (5.4.2010)
- Mopo karkailee käsistä (1.11.2010)
- Mustavalkoinen väittelytaitottomuus (25.5.2010)
- Nuoret parit lisääntyvät asuntomessualueella (29.12.2010)
- Runoilijoiden blogeista (8.1.2010)
- Sähköinen kilpailu (25.5.2010)
- Tekijänoikeus suurin luovuuden este (28.5.2010)
- Valveen kynnys primitiivinen (25.5.2010)
- Vanhan kirjasuomen muistolle (13.1.2010)
- Vuodepaikkoja luonnon keskelle (2.3.2010)
- Korhonen, Riitta: Hänelläkin on oikeus olla sinä ja minä (25.1.2010)
- Miten kuvata vaikuttavan tekstin vaikuttavuutta? (29.3.2010)
- Oikeus omaan kieleen – ja muihinkin kieliin (26.9.2010)
- Onko ”grilli makkara” yhdyssana? Entä ”helpponakki”? (29.4.2010)
- Tekstijälkiä? (29.5.2010)
- Tärisyttäviä lyriikoita (15.8.2010)
- Vaihtelu virkistää, vahvistaa ja – hämmentää (15.11.2010)
- Voiko kohtelias olla liian kohtelias? (1.3.2010)
- Korpimäki, Lotta: Koirien nimipäiväkalenteri (23.8.2010)
- Kuutti, Pirkko: Kielihyvää (30.6.2010)
- Lappalainen, Hanna: Arkista kielipolitiikkaa (12.4.2010)
- Paikkala, Sirkka: Osta oma luentosalii! (17.6.2010)
- Parviainen, Emma: Poimintoja mangakielestä (26.5.2010)
- Specialistille töitä! (7.6.2010)
- Pyhälähti, Minna: Aurinko aurinko, näytit sarves (5.11.2010) (Kielitoimiston kouluttajat)
- Kesämekkonaiset ja kuumat miehet (24.6.2010)
- Mikä sana antaa eniten energiaa? (22.10.2010) (Kielitoimiston kouluttajat)
- Te senkin sillinrasvassa kärjestettävät herkkukurkut! (3.6.2010)
- Viertiö, Annastiina: Hyvästi Travel! (3.12.2010)
- Voutilainen, Eero: I live in the area of operation of the Regional State Administrative Agency for Southern Finland (4.6.2010)
- Katkaista vai halkaista – kas siinä pulma (5.5.2010)
- Kieli asuu suussa (2.12.2010)
- Kielikuulumisia ja Kielikimara (7.5.2010)
- Kielipuolen päiväkirja (3.6.2010)
- Markkinavoimat ja Nasse-setä (12.5.2010)
- Oikeutta kieliasioihin! (1.6.2010)
- Owczarek podhalanski, fila brasileiro, cirneco dell'etna (17.11.2010)
- Suomikin on kieli (8.6.2010)
- Sämpylä ja ihmisen minä (19.5.2010)
- Uusi blogi yliopiston kielestä (10.5.2010)
- Vanhus on ruma sana (10.11.2010)
- Yrityselämän kielipolitiikkaa (22.11.2010)